

Letošnji izvoz in izgledi za naslednje leto

Pred nami so podatki desetmesečnega izvoza, ki že tudi nakazujejo, kako se bo za našo delovno organizacijo končalo poslovno leto na tem področju. V teh mesecih smo izvozili pohištva v vrednosti 4.999.425 dolarjev, kar je za 33 odstotkov več kot v enakem obdobju lani, oziroma toliko kot v vsem preteklem letu. Ističasno smo dosegli tudi že 90,3 odstotka letnega plana. Računali smo, da bomo dosegli letni plan za dan republike, vendar kaže, da bomo morali še nekoliko potrpeti, ker nam bodo nekatere odpreme, ki smo jih predvideli za november, padle v naslednji mesec; vsekakor pa bo plan dosežen v prvih dneh decembra. Mislimo seveda na izvoz na konvertibilno področje.

Menim, da smo lahko z doseženimi rezultati zadovoljni, še posebej, če upoštevamo, da bo v sestavljeni organizaciji Uniles plan verjetno realiziran samo 80-odstotno. V desetih mesecih je bila naša DO poleg Javorja, ki pa ima v svojem programu velik del polfinalnih izdelkov, edina, ki je sledila planskim nalogam in to kljub izpadlemu izvozu nekaterim velikim kupcem na ameriškem tržišču. Imeli smo tudi nekaj sreče, da smo si pravočasno priskrbeli zamenjavo za izpadle izvozne posle pri nekaterih ameriških kupcih. Deloma nam je to uspelo na samem ameriškem trgu, deloma pa v Evropi in na srednjem vzhodu. Zlasti je potrebno poudariti pomen inženiring poslov, ki smo jih letos dosegli na zahtevnem iraškem tržišču; brez njih bi bili letošnji izvojni dosežki dosti manj ugodni. V tej zvezi moramo dati polno priznanje vsem, ki so pri teh poslih sodelovali, še posebej pa direktorju Interijera Sarajevo, tovarišu Aleksandru Rakiću, ki kaže vseskozi veliko zavzetost za razvoj teh poslov.

Letos je torej prišlo do regionalnega prestrukturiranja izvoza; padec izvoza na ameriško tržišče smo kompenzirali s povečanjem izvoza v dežele v razvoju, konkretno v Irak, kjer smo bili v prete-

Nadaljevanje na 2. str.

Ob prazniku republike

Ob 29. novembru se vedno spomnimo izredno pomembnega datuma v našem zgodovinskem razvoju — rojstva nove Jugoslavije. Na II. zasedanju AVNOJ v Jajcu niso bili postavljeni samo temelji novi federativni državi, ampak tudi temelji pravega bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti, ki so bili že prekaljeni v krvavi revoluciji, s Titom na čelu.

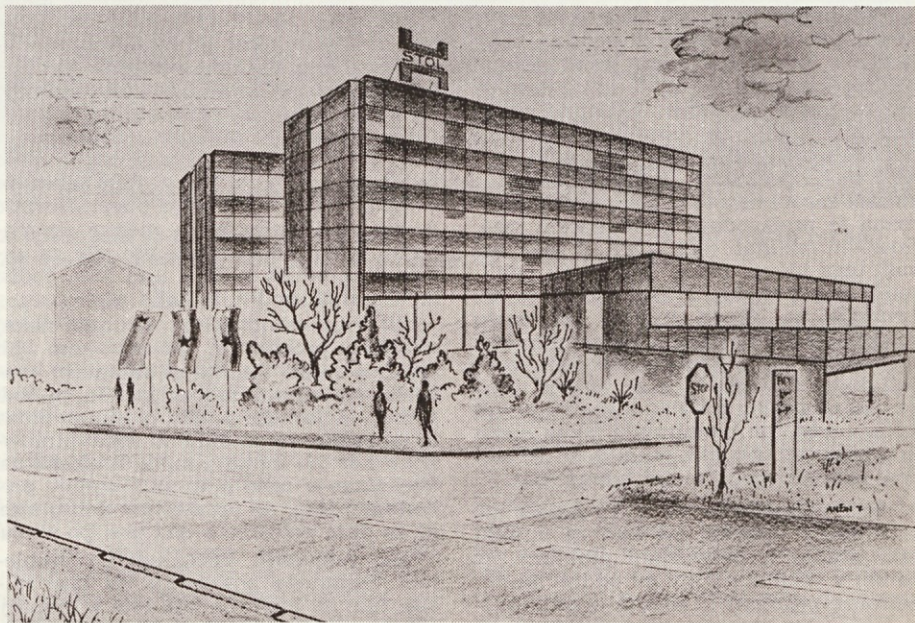
Ko se je človeška družba začela bolje organizirati, so nastale tudi prve močnejše in večje grupacije — prve države. Jugoslovani smo imeli v svoji zgodovini nekaj različnih držav, šele v Jajcu pa so delegati pred 39. leti osnovali prvo skupno državo, v kateri ni bilo ne narodnostnih, ne socialnih in tudi nobenih drugih razlik. Šlo je za edinstveni mejnik v našem razvoju, ki smo ga z leti dopolnjevali in poglobljali v vseh smereh. Marsikdo v svetu nam je zavidal tako demokratičen in vseljidski razvoj.

Trenutno se ustavljamo ob resnejši gospodarski situaciji, ki je izraz svetovne gospodarske krize in našega prehitrega razvoja. Sprejeti so nekateri ukrepi, ki nas osebno bolj prizadevajo kot drugi doslej. Vendar pa je treba ob tem priznati, če smo količkaj odkriti, da smo resnično v kratkem času naredili tako rekoč prevelik razvoj in da se bo treba nekaterim podrobnostim tudi odpovedati, če bomo hoteli držati to, kar imamo. Ukrepi ZIS so na prvi pogled neprijetni, a vendar nujni, vsi pa se tudi zavedamo začasnosti teh

ukrepov, ki nam bodo lahko dali boljšo osnovo na realnejših tleh.

Že nekaj časa govorimo o stabilizaciji, vendar pa je bila beseda vse prevečkrat le papirnata. Zdaj nekako čutimo, da gre tokrat zares, da smo se na vseh nivojih trdno odločili, da bomo bolje delali, da bomo več naredili, da bomo več izvozili, da bomo delali manj napak. Če se bo tega zavedal vsak posameznik, potem se nam ne bo treba bati za naše osnovne vrline — samoupravljanje in socialistično usmeritev, ki sta v praksi že dobro potrjeni in tudi v svetu priznani, žal pa vse prevečkrat nedosledni pri izvajanju.

Z drugimi besedami bi lahko rekli, da se bo moral vsakdo odreči nekaterim stvarim, da bomo lahko kot družba, kot socialistična samoupravna skupnost, dobro živeli in ustvarjali v tem gospodarskem trenutku in da bomo praznovali praznik naše republike v bližnji prihodnosti s ponosno dvignjeno glavo, da smo sami sposobni prebroditi vse težave. V preteklosti smo že velikokrat dokazali, kako močni smo v izjemnih situacijah!

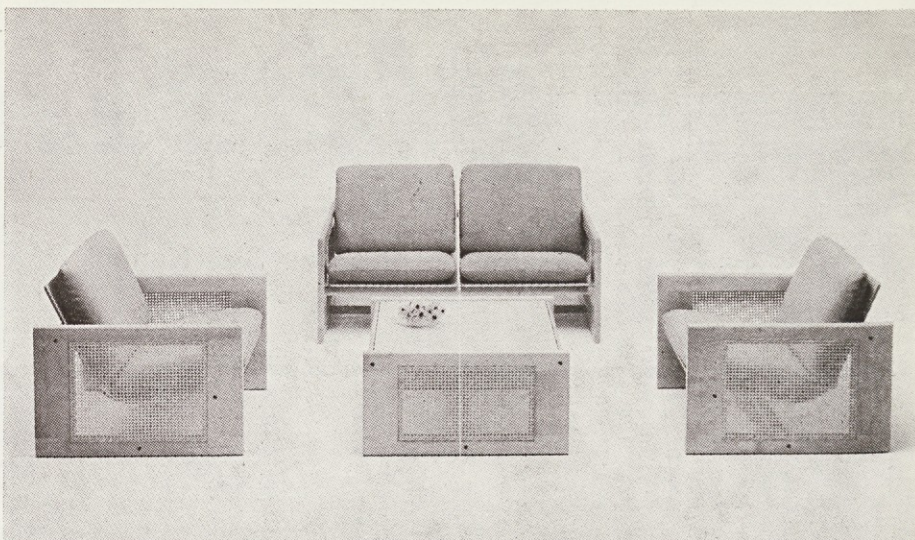
Nadaljevanje s 1. str.

klem letu prisotni samo simbolično. Omenjene regionalne spremembe so se odrazile tudi na rezultatih posameznih tozdov; medtem ko je tozd 1 letos izvozil manj kot v enakem obdobju preteklega leta, pa je tozd 2 svoj izvoz skoraj podvojil. S pomembnim deležem 11 odstotkov sodeluje letos v izvozu tudi tozd 9; gre za izvoz blaga tujih proizvajalcev v okviru inženiring poslov in Iraku. Svoj izvoz je povečal tudi tozd 3, medtem ko tozd 4 zaenkrat zaostaja za rezultati iz preteklega leta.

Ob tem, ko ugotavljamo uspešen razvoj izvoznih poslov v tem letu, pa je vendar treba priznati, da vse vendarle ni bilo idealno. Naše delo nikakor ni bilo brez problemov; soočali smo se tako z objektivnimi težavami, pogojenimi z razmerami na tujih trgih, pa tudi lastne objektivne in subjektivne slabosti ne moremo prezreti. Znano je, da je bilo letos ameriško in tudi evropsko tržišče pod močnim vplivom ekonomske recesije in da je bil obseg prodaj povsod v upadanju. V tej situaciji so bili močno prizadeti tudi nekateri naši največji kupci, ki so se otпали prevelikih zalog, imeli manjše prodaje od planiranih, s tem pa so vsi po vrsti imeli tudi težave s plačevanjem dospelih terjatev. Zaradi te situacije so zmanjšali odpoklice na minimum, za realizirane odpreme pa so zahtevali odložitve plačil, oziroma podaljšanje že tako dolgih plačilnih rokov. Pri tem pa niso bile potrebe po izvozu na to tržišče za našo domačo kot tudi tujo konkurenco nič manjše. Nasprotno, borba za preostale posle je bila tako ostra kot že dolgo ne. Da bi naša konkurenca, ki si ni mogla zagotoviti nadomestila za izpadle ameriške posle, lahko kolikor toliko sledila velikim planskim obveznostim, je začela nižati cene, kar je imelo negativne posledice tudi za nas. Stol, razen v enem primeru, kjer je kupec zaradi težke tržne situacije zahteval od vseh dobaviteljev začasno znižanje cen za 6 odstotkov, ni zniževal cen, ni jih pa tudi mogel zviševati kot smo želeli; zaradi že omenjenega aktiranja konkurenčnih ponudnikov. Imeli smo primer, ko nam je kupec preklical že obljubljeni zvišanje cen, ker mu je konkurenčni ponudnik ponudil enak izdelek po nižji ceni.

Prizadela nas je devalvacija švedske krone, saj je ta država letos naš največji kupec v Evropi. Pri tem je bil seveda najbolj prizadet TOZD 2, ki je nosilec izvoza na to področje. Ne bomo povedali nič novega, če rečemo, da ta izvoz dohodkovno ni zanimiv, je pa nujen zaradi naših planskih obveznosti, končno pa tudi zaradi negotove perspektive plamana te proizvodnje na domačem trgu. Poslovni rezultati tega tozda so prav zaradi tega izvoza manj ugodni kot nekaterih drugih tozdov, ki manj izvažajo, oz. izvažajo na druga tržišča. Na srečo je devalvacija švedske krone kmalu sledila devalvaciji dinarja in so bili sprejeti dodatni ukrepi za stimuliranje izvoza na evropska tržišča, tako da je bil vpliv omenjene devalvacije na ta način kompenziran. Seveda pa ti posli še naprej ostajajo vse prej kot lukrativni.

Poleg navedenih težav, na katere nismo mogli vplivati, pa smo se v teku leta ubadali z nekaterimi problemi, ki so bili v večji meri odvisni od nas samih, oziroma pogojeni z našimi organizacij-

Polo sedežna garnitura in mizica na gornji sliki sta svojevrsna. Izdelki so prijetni za oko in fotelji udobni za sedenje. Da so izdelki taki, mora načrtovalec poznati vse zahteve materialov in izdelave.

Izdelke si lahko ogledate v pritličju upravne stavbe.

skimi in drugimi težavami. Na prvem mestu moramo omeniti dolge dobavne roke in pa pogoste zamude pri odpremah, ki niso bile vedno v skladu z danimi obljubami kupcem. Mislim, da je bil to v preteklih desetih mesecih naš glavni problem, ki ga kupci v tej težki situaciji, ko se drugi proizvajalci pohištva ukvarjajo s problemom, kako zapolniti proizvodne kapacitete, težko razumejo. Zaradi tega je prišlo v teku leta tudi do manjšega storniranja naročil. Zlasti so zamude boleče tam, kjer je od pravočasne dobave naročenega blaga odvisna predaja objekta naročniku, v primeru zamude pa je izpostavljen nevarnosti plačila zamudnih penaltov. Menim, da bomo morali v letu, ki je pred nami, posvetiti temu problemu največ pozornosti, saj je s tem tesno povezan ugled naše delovne organizacije kot uglednega proizvajalca kvalitetnega pohištva.

Drug problem je v naših omejenih kapacitetah za proizvodnjo nekaterih vrst pohištva, po katerem je veliko povpraševanje. Zlasti gre tu za omejene kapacitete za proizvodnjo stolov in upognjenega lesa, ki bi jih lahko prodali na tuje veliko več kot jih lahko proizvedemo. Tu smo dvakrat omejeni: prvič s tehnologijo, ki je ni mogoče bistveno posodobiti in zahteva veliko fizičnega dela (ki nam ga manjka), drugič pa z razpoložljivo surovino, to je kvalitetnim bukovim lesom, ki ga v Jugoslaviji že dolgo primanjkuje. Ker je povpraševanje po teh stolih zelo veliko, menim, da moramo v letu 1983 napeti vse sile za zagotovitev večjih količin tega lesa, bodisi iz domačih, bodisi iz tujih virov.

V zvezi s kvaliteto je bilo nekaj manjših problemov, ki pa smo jih uspešno rešili. Tuji kupci so z našo kvaliteto v glavnem zadovoljni. Ta je tudi vzrok, da je naše pohištvo iskano doma in na tujem, kljub daljšim dobavnim rokom, kot jih lahko ponudi konkurenca. Vsekakor je naša prva skrb tudi v prihodnjem letu, da opravičimo dobro ime, ki ga naše pohištvo o nas nosi po svetu.

Ob reševanju vsakodnevnih problemov izvoznega poslovanja pa smo mislili tudi na jutri; na leto 1983 in naprej.

V zadnjih mesecih smo izdelali nešteto ponudb kot odgovor na povpraševanje z vseh koncev sveta. Nobeno povpraševanje nismo pustili brez odgovora, veliko ponudb pa smo kupcem posredovali še isti dan po telexu, oziroma telefonu. Če bi sklepali po številu danih ponudb o razvoju poslov v naslednjem letu, smo lahko optimistično razpoloženi. Vendar moramo biti pri presojanju teh možnosti realni; vzrokov za pretirani optimizem ni. Vmes je namreč vprašanje cen, ki je v sedanjih razmerah svetovne recesije primarnega pomena pri odločanju o nabavi od tega ali onega dobavitelja. In alternativnih dobaviteljev v pohištvo ne manjka. Danes se kupci o nabavah vse bolj odločajo na osnovi kriterija cen, kvaliteto pa zahtevajo kot nekaj samoumevnega. Išče se torej kvalitetno pohištvo po konkurenčnih cenah.

Svojo izvozno naravnost pa nismo manifestirali samo skozi ažurno posredovanje ponudb. Delavci iz proizvodnih tozdov in iz priprave dela pravijo, da Stol v zadnjih desetih letih nobeno leto ni izdelal toliko vzorcev kot v zadnjih desetih mesecih. Mislim, da je taka ugotovitev spodbudna, kaže namreč na našo pripravljenost po vključevanju novih izdelkov v naš proizvodni program. Proizvodnji se rado očita, da bi želela delati v nedogled stare, utečene modele. Tako gledanje je sicer razumljivo, pomeni linijo najmanjšega odpora, ni pa dolgoročno perspektivno. Za našo proizvodnjo to ne velja; to potrjujejo številni novi modeli, ki smo jih, oziroma jih še pripravljamo za domače in tuje pohištvene deloma oblikovane v našem razvojnem oddelku, deloma na osnovi sugestij tujih poslovnih partnerjev. Dokazuje, da se zavedamo pomena stalnega obnavljanja proizvodnega programa in prepričan sem, da se nam bo ta aktivnost v prihodnjih letih še kako obrestovala.

Vzporedno z dajanjem številnih ponudb, z izdelavo novih modelov in programov, je naša skrb usmerjena tudi v iskanje novih tržišč. V tej zvezi smo bili aktivno udeleženi v raziskavi avstralskega trga, sedaj pa se pripravljamo

Najuspešnejše OZD, razvrščene po kriteriju neto deviznega učinka za obdobje I.–VI. 1982

Rang neto učinka	Naziv OZD	Neto deviz. učinek real. I.–VI.	Izvoz I.–VI. 1982	Real. let. plana izvoza	Uvoz I.–VI. 1982	Realiz. let. plana uvoza	Progn. izvoza na plan 82	Rang OZD po višini izvoza
A. LESNA INDUSTRIJA								
1.	SOZD Uniles, Lj.	833.531	1.445.315	42,1	611.784	46,3	88	5
2.	AOZM Slovenijales, Lj.	719.519	1.285.789	49,9	566.270	40,8	94	7
7.	SOZD GLG Bled	238.384	500.439	48,4	262.055	53,8	88	16
14.	LESNA Slov. Gradec	111.719	177.964	54,7	66.245	35,8	107	42
17.	Les. ind. podj. Slov. Konjice	107.376	112.825	45,5	11.449	26,1	77	58
B. OSTALA INDUSTRIJA — združene v SOZD								
3.	SGP SCT	626.992	722.498	134,9	95.506	30,7	—	11
4.	SOZD IMP Ljubljana	340.496	459.485	66,7	118.989	28,4	104	19
5.	SOZD UNIAL Maribor	326.895	785.074	65,0	458.179	47,9	—	9
10.	SOZD Merkator	165.827	510.246	70,3	344.419	50,0	112	10
11.	SOZD GORENJE	142.013	1.666.328	37,5	1.524.315	48,2	88	3
15.	SOZD TITAN	110.820	141.175	58,7	30.355	40,5	65	55
27.	ISKRA — SOZD Elektrokovinska ind.	64.411	2.461.879	43,3	2.397.468	52,8	96	1

Pregled petdesetih OZD, razvrščenih po kriteriju neto deviznega učinka, doseženega v Sloveniji v prvi polovici leta 1982, potrjuje prizadevanja SOZD Uniles za doseganje zadovoljivih oz. čim boljših rezultatov na področju izvoza, saj smo v doseganju neto deviznega učinka na prvem mestu in v višini izvoza na petem. V rangu petdesetih nobena organizacija iz lesno predelovalne industrije ne dosega negativnega deviznega učinka.

Marija Sitar

na sodelovanje na skupni razstavi sozda Uniles na tem tržišču. Udeležili smo se mednarodnega sejma pohištva v Milanu septembra letos; od tega sodelovanja in od sodelovanja z italijanskima partnerjema Magisom in Intracom pa si nadejamo prodora v svet z našim novim programom lameliranega pohištva. Naslednji teden se bomo z nekaterimi našimi eksponati udeležili mednarodnega sejma pohištva v Birminghamu, v Veliki Britaniji, kjer razstavljamo skupaj s Slovenijalesom, ki je v tej državi letos ponovno odprl trgovinsko predstavništvo. Pripravljamo pa se tudi na sodelovanje na drugih sejmih v letu 1983. Pripravili smo vrsto eksponatov za prikaz potenciala naročnikom za inženiring posle v Iraku. Vse to manifestira našo izvozno naravnost, ki je imperativ sedanjega in prihodnjega obdobja. Prepričan sem, da nam samo taka, aktivna naravnost lahko prinese uspeh.

Kakšne so potem naše perspektive v letu 1983? Predvsem moramo računati z nadaljnjim višanjem planskih zadolžitvev. Če bomo letos dosegli izvoz okoli 6 milijonov dolarjev, smemo pričakovati, da bo družba od nas zahtevala, da v naslednjem letu ta izvoz povečamo na 6,5 do 7 milijonov dolarjev. Vse to seveda na konvertibilno področje. Že sedaj je jasno, da to ne bo lahko doseženo, še zlasti ne v pogojih negotove situacije na Srednjem vzhodu, ob nadaljevanju recesije v zahodni Evropi in ob počasnem oživljanju prodaj na ameriškem trgu. Na tem trgu je resda opaziti nekatere znake, ki bi utegnili pomeniti motiv za

Z viličarjem se da preložiti desetkrat in desetkrat toliko lesa, kot včasih ročno. Za strojnimi načinom dela je treba stremeti na vsakem koraku.

gospodarsko oživitve. V mislih imamo predvsem padec obrestne mere za namem komercialnih kreditov. Žal pa je tam nakopičenih toliko zalog, da bodo nekateri naši kupci vsaj še pol leta 1983 zaposleni z njihovo razprodajo, preden bodo naredili prostor za plasiranje večjih novih naročil. Perspektivo vidimo zato v obdelavi novih tržišč, v nadaljnjem širjenju mreže kupcev in v novih modelih.

V letu 1983 moremo torej pričakovati velike pritiske družbe za doseg izvoznih ciljev na konvertibilna tržišča, po drugi strani pa še ostrejšo borbo na teh tržiščih, kjer bodo možnosti omejene. Za-

vedati se moramo, da bo v tej borbi uspel tisti, ki se bo bolje pripravil, ki bo prilagodljiv glede zahtev trga in ki bo pripravljen za uspeh tudi nekaj žrtvovati. Ukrepi, ki so bili pri nas pred kratkim sprejeti v cilju pospeševanja izvoza, nam bodo pri teh naporih gotovo v pomoč, dvomimo pa, da so zadostni, da bi napravili izvoz dejansko tudi dohodkovno privlačen. Vemo, da so možnosti naše družbe v tem pogledu omejene. Bolj kot v preteklosti se bomo moral nasloniti na lastne sile, se še bolje organizirati in prepričan sem, da uspeh ne bo izostal.

Emil Verk

Delavec — samoupravljalec mora v sedanjih družbenih razmerah še bolj angažirano odločati o vseh dogajanjih v naši družbi

Ob pomembnih jubilejih je smotrno, pravilno in koristno, da ocenimo prehojeno pot in ocenimo naše ravnanje. Zato da bi na samoupravni način odpravili nakopičene probleme in bili tudi zadovoljni ob uspehih, ki smo jih dosegli.

Praznovanja nimajo namena le obujanje zgodovine, čeprav se moramo vedno vračati nazaj, da bi dobili zagon za delo v prihodnje.

Naš današnji dan je rezultat našega ravnanja v preteklosti in sočasno nosi v sebi osnovo za jutrišnji dan. Smo v času izredno težke gospodarske situacije, zato ker smo v preteklosti prehitro napredovali oz. napredovali nad našimi materialnimi možnostmi. Naš razvoj je premalo temeljil na lastnih možnostih, zato smo le-te nadomeščali s krediti iz tujine. Lepo in prav, toda kredite je vendarle potrebno vračati. Ni problem vračati kreditov, če so smotrno uporabljeni, če so uporabljeni za naložbe v nove vrednosti. Pri nas pa žal nastajajo težave, ker smo kredite tudi uporabljali za naložbe, ki ne prinašajo, temveč dajejo izgubo. Premalo smo vlagali v energetiko, promet, kmetijstvo, ampak smo preveč vlagali tudi v nadgradnjo in posebno v nekatere gigante, ki ne dajejo rezultatov. Sem pristaš teorije, da mora gospodarstvo ustvarjati toliko, da zagotovi potrebno materialno osnovo za vse družbene potrebe, toda realne potrebe, ki niso megalomanske. Le-tega pa je pri nas le preveč.

Gospodarstvo je dolgo časa zagotavljalo sredstva za naše skupne potrebe, toda istočasno se je izčrpavalo in v trenutni situaciji ni mogoče živeti več na tako visoki nogi. Zato smo ne prvič v tako imenovani stabilizacijski situaciji, ki je drugačna od vseh sedanjih, je bolj resna, je morda zadnja možnost, da na samoupravni osnovi z boljšim odločanjem delavcev, z boljšim delom in manjšo porabo odpravimo probleme in, da ne dovolimo silam, ki obstajajo in želijo odločati administrativno.

Krivično bi bilo, če ne bi omenili, da je stagnacija splošen pojav v svetovnem gospodarskem prostoru in, da ima to vpliv tudi na naše stanje. Vendar pa kazati samo zunanjih vzrokov ne bi prispevalo k reševanju številnih problemov, ki jih imamo.

Imamo mnogo izkušenj iz preteklosti, vedno odkrito govorimo o problemih, vemo kako le-te rešiti, toda dosedaj smo vedno imeli popravne izpite. Sedaj si tega ne smemo in ne moremo več dovoliti. Doseči moramo boljšo likvidnost doma, zagotoviti pravočasno vračanje inozemskih dolgov, doseči večjo proizvodnjo in to z boljšo usklajenostjo blagovnih in kupnih fondov. Samo to lahko afirmira naš samoupravni politični sistem, samo to ga mora še bolj utrditi, predvsem pa utrditi položaj delavca pri odločanju o rezultatih dela.

Ocenjujem, da lahko samo tako in samo na ta način učvrstimo položaj delav-

ca, učvrstimo trdnost OZD, trdnost celotne družbe. Čimbolj trdne bodo naše osnovne celice, OZD, KS itd., tembolj trdni bodo naši temelji, temelji naše družbene skupnosti.

Tej družbeni skupnosti pa smo postavili dobre temelje na II. zasedanju AVNOJ pred 39 leti. Zatrjujemo, da smo verni nasledniki velike revolucije, ki je bila težka, krvava in je vendar izpričala polno humanih vrednot, ki jih moramo negovati in jih ne pozabiti.

Tovarištvo, bratstvo in enotnost, samobviadovanje, večja angažiranost pri delu in odločanju so elementi, ki morajo priti v ospredje.

Smo generacija, ki ima v ustvarjalni dobi trenutno izjemno priliko, da se le z delom potrjuje. Bili smo v težkih preizkušnjah, toda vedno smo zmogli le-te premostiti. Res, bilo nam je lažje ob velikih revolucijah tov. Titu, Kardelju in Kidriču. Nadaljujmo njihovo pot z zaupanjem, da bomo težave zmogli in, da bodo še časi, ko ne bo potrebno omejevati realne potrebe z administrativnimi ukrepi.

Stolovi delavci lahko ponosno gledamo na razvoj in prehojeno pot, saj je temeljila le in predvsem na lastnem delu in sredstvih.

Devetmesečni rezultati gospodarjenja so zadovoljivi, predvsem pa je naša izvozna naravnost potrjena, čeprav se z izvoznimi rezultati še ne smemo zadovoljiti.

Izvozno usmerjeno gospodarstvo, med njimi tudi naša DO, zlasti pa tozd 2, ne ustvarjajo zadovoljivega dohodka, ker se na zunanjih trgih ne prizna tako velika stopnja inflacije.

Tudi o gibanju in spremljanju cen smo se dogovorili, pa vendar imajo gibanja drugačno tendenco, zlasti v panogah, ki nam dobavljajo surovine in repro material (kemična, tekstilna, kovinska) ter energetika in transport, kjer stroški skokovito rastejo. Cene za našo dejavnost so v Jugoslaviji poraste za 14,1 odst., tako kot je bilo pričakovati, druge pa med 20 in 30 odst. Trenutno so cene zamrznjene, kar bo trajalo še nekaj časa, morda pol leta. Za nove proizvode bo pristojnost imela zvezna skupnost za cene.

Prav tako porabe (splošne, skupne, osebne in investicijske) ne kontroliramo na zadovoljivem nivoju, čeprav so opaženi premiki. Vendar rezultati še niso vidni, ker tudi posamezne OZD kršijo družbeni dogovor o usmeritvi dohodka za OD.

Dodatne ukrepe ZIS, ki imajo in morajo imeti predvsem začasni značaj, so naši delavci podprli, vse podpore pa so bili deležni tudi v družbenopolitičnih organizacijah z jasno zahtevo, da se ne bo tako kot sedaj izigravalo, da tisti, ki bodo ukrepe v celoti spoštovali ter vlagali dodatne napore za večjo produktivnost, za večji izvoz in investirali predvsem s svojimi sredstvi, ne bodo kot dosedaj ponovno prikrajšani. OZD, ki so se pridrže-

Na zborih, ki so bili v Stolu malo pred polovico novembra, so se delavci pogovorili o dosedanjem letošnjem delu in nujnih obveznostih, ki nas še čakajo do konca leta.

Material je drag, energija je draga in še manjka jo, tudi vse drugo je drago, prav tako tudi naši življenjski stroški. Ne ostane nam drugega, kot še bolj prijeti za delo, da bomo več izvozili, več prodali doma, bolj uredili svoj razvoj.

Naša družba, naše življenje in današnji čas to nujno zahtevajo.

vale gibanju cen v dogovorjeni ravni, so prav tako prikrajšane pri dohodku. Prepričani smo, da za kolektive, ki so že sedaj živeli od svojega dela in se razvijali zlasti z lastnim delom ter ustvarjali tudi devize, morajo dodatni ukrepi biti samo spodbuda in odločna zahteva, da se vsi tako tudi obnašajo. Ocenjujemo sicer, da so nekateri ukrepi premalo preučeni — na hitro sprejeti, brez predhodne ocene posledic, vendar je ukrepe potrebno spoštovati, ter spremeniti tisto, kar ni dobro, kar nas zapira, ker se moramo zavdati, da gre za začasnost ukrepov.

Devalvacija v nobeni družbi ni vesplošno odobran ukrep, ker pomeni, da gospodarski temelji niso čvrsti. Vendar ga izvozno usmerjeno gospodarstvo podpira. Ob tem pa je nujno potrebna vrsta ukrepov, zlasti na cenovnem področju, zato, da učinki devalvacije ne bi prehitro splahneli.

Glede realnega tečaja dinarja, ki pomeni večjo orientacijo v izvoz, smo pričakovali preveč. Učinki ne bodo enaki za vse izvoznike, ker je to odvisno od regionalne usmeritve izvoza. Za našo DO (ker izvažamo ca. 60 odst. v ZDA) ocenjujemo, da bo efekt devalvacije le 8 do 10 %, ker moramo upoštevati tudi večje stroške na uvozni strani ter zmanjšanje dodatne stimulacije za ZDA.

Fizični obseg proizvodnje nam pada, čeprav smo produktivnost dela povečali za 2 odst. Povečati moramo zaposlenost v neposredni proizvodnji ob enaki režiji. Stroški nam 4 odst. hitreje rastejo kot celotni prihodek. Znatno povečanje stroškov predstavljajo gorivo in transport ter energija, kar nam zmanjšuje efekte gospodarjenja.

Skupna vrednost fakturirane realizacije proizvodnih tozdov po bruto prodajnih cenah je znašala v devetih mesecih letošnjega leta 810 mio din, kar predstavlja 27 odst. povečanje glede na devetmesečje lanskega leta in pomeni 3,5 odst. manj kot smo planirali (po sezonski dinamiki). Na domačem trgu smo prodali za 597,2 mio din in izvozili za 212,8 mio din. Tako smo uspeli na domačem trgu prodati 73,7 odst. celotne proizvodnje in izvozili 26,3 odst. Prodaja na domačem trgu se je povečala za 16 odst., glede na planirano vrednost pa je 8 odst. manjša. Izvoz vključno s premijami, je v obdobju I.-IX. 1982/81 večji za 72 odst. in 11 odst. večji od planiranega.

V tričetrtletju je izvoz naših proizvodov dosegel vrednost 4.459.241 \$ (fco jugomeja), kar je 29 odst. več kot v istem obdobju lani. Od tega smo direktno izvozili 48,5 odst., indirektno pa 51,5 odst. V strukturi izvoza se je delež direktnega izvoza povečal za 81 odst. Naša prizadevanja za povečan izvoz se odražajo v konkretnih rezultatih. Seveda moramo tudi v prihodnje še več izvažati. Za našo DO bi moral biti cilj vsaj 35—40 odst. proizvodnje v izvoz.

Uvoz repro materiala je znašal 42,2 mio din, opreme 13,3 mio din in opreme za investicijsko vzdrževanje 0,4 mio din. Skupaj smo uvozili 55,9 mio din, kar pomeni pri 212,8 mio din izvoza štirikrat manj.

30. 9. 1982 je bilo zaposlenih 1.583 delavcev, povprečno število zaposlenih pa je bilo v obdobju januar—september 1982 1580 delavcev, kar pomeni 3 odst. zmanjšanje.

Izkoristek delovnega časa se je poslabšal za 0,5 odst., ker so se povečale izgubljene ure zaradi neplačanih ur za

33 odst., bolniške nad 30 dni za 8 odst., porodniških dopustov za 2 odst. ter refundacij za 46 odst. Zmanjšale so se izgubljene ure zaradi študijskih dopustov za 44 odst., izrednih dopustov za 24 odst. in bolniške do 30 dni za 3 odst. Skupno število opravljenih nadur se je povečalo za 1 odst.

Struktura delovnega časa po normi se je glede na enako obdobje lani izboljšala za 1 odst., medtem ko se je struktura po času zmanjšala za 6 odst., struktura ur po režiji se je zmanjšala za 17 odst. Struktura ur po indirektni normi pa se je povečala za 2 odst.

V devetmesečju smo ustvarili 1.852 mio din celotnega prihodka, kar predstavlja 30 odst. več kot v enakem obdobju lani in 3 odst. manj kot smo predvidevali s planom. Ustvarili smo 404 mio din dohodka, planirali 425,4 mio din, to je 18 odst. več kot v lanskem letu in 5 odst. manj kot smo planirali. Ko primerjamo rast dohodka, moramo upoštevati, da je v letošnjem letu stopil v veljavo nov zakon o amortizaciji, tako da so bistveno povečane amortizacijske stopnje in s tem tudi znesek amortizacije po predpisanih minimalnih stopnjah. Tako je korigirani (primerljivi) indeks povečanja dohodka 127. Za osebne dohodke smo v obdobju I.—IX. 1982 porabili bruto 224.892 tisoč din, kar je 26 odst. več kot v istem obdobju preteklega leta (178.919 tisoč din), in to je toliko kot smo planirali.

NAŠI PRAZNIKI SO POVEZANI Z NAŠIM ČLOVEKOM, NJEGOVO ZGODOVINO, USTVARJANJEM, BITKAMI IN VSEM DELOM IZPRED DESELETJI IN TUDI DANAŠNJIM. BREZ TEGA PRAZNIKOV NE BI BILO. NA PRAZNIK PRAZNUJEMO NAŠE DOSEŽKE IN SE SPOMINJAMO LJUDI, KI SO ZANJE ZASLUŽNI.

PRAZNIK JE TOLIKO LEPŠI, NJEGOVO PROSLAVLJANJE, PESEM IN BESEDE TOLIKO BOLJ DOMAČE, SVETLE, KOLIKOR BOLJ VSE DELO IN DOLŽNOSTI TUDI DANES URESNIČUJEMO.

Z referendumom smo sprejeli nov sistem nagrajevanja, kjer ima proizvodno delo izboljššan položaj. Za OD smo v obdobju od januarja do septembra 1982 porabili 224,8 mio din, kar je 26 odst. več kot v istem obdobju lani.

Porast sredstev za OD je v skladu in v mejah, določenih v dogovoru o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka za leto 1982.

Povprečni mesečni neto OD na zaposlenega znaša 12,370 din, kar je 32,3 odst. več kot v istem obdobju preteklega leta, ki je znašal 9.356 din.

Nadaljevanje na 6. str.

Ugotovitev celotnega prihodka ter začasna razporeditev dohodka in čistega dohodka za obdobje I.—IX. 1982

DO »STOL«	Doseženo I.-IX, 1981	Planirano I.-IX. 1982	Doseženo I.-IX. 1982	Indeks	
				dos. 82 dos. 81	dos. 82 pl. 82
CELOTNI PRIHODEK	1.424.493	1.904.490	1.852.029	130	97
— prih. na domačem trgu	13.881	—	22.706	164	—
— prih. na tujem trgu	100.077	—	221.206	221	—
— prih. v okviru OZD	665.056	—	731.988	110	—
— prih. dosež. s prod. bl.	563.135	—	698.516	124	—
— prih. dosež. s prodajo mater. in odpadkov	—	—	52.906	—	—
— prih. od razpor. svob. menjave dela	40.237	—	55.702	138	—
— ostali prihodki	42.108	—	69.005	164	—
PORABLJENA SREDSTVA	1.083.427	1.479.083	1.448.062	134	98
— materialni stroški	1.062.731	1.450.260	1.399.734	132	97
— amort. po pred. min. st.	20.696	28.823	48.328	234	158
DOHODEK — DOSEŽENI	341.067	425.407	403.967	118	95
— skupni dohodek	3.267	1.500	581	18	39
DOHODEK NA RAZPORED.	337.800	423.907	403.386	119	95
— amort. nad predp. st.	20.022	16.245	—	—	—
— za DSODSP	40.231	55.703	56.427	140	101
— prispevki SIS	32.605	40.095	38.430	118	96
— davki, prisp. plač.	29.725	37.020	40.793	137	110
ČISTI DOHODEK	215.217	274.844	267.736	124	97
— za osebne dohodke	178.919	224.220	224.892	126	100
— za stanov. gradnjo	5.218	9.385	8.306	159	89
— za skupno porabo	16.111	19.177	11.812	73	62
— za poslovni sklad	7.657	12.493	14.744	193	118
— angažirani	7.657	12.493	14.744	193	118
— za lastni razvoj	—	—	—	—	—
— za rezerve	7.312	9.569	7.982	109	83
PRIMERLJIVI DOHODEK	318.985	409.162	403.967	127	99

TOZD	I.—IX. 1981	I.—IX. 1982	Indeks
TOZD-1	8.705	11.279	129,6
TOZD-2	8.333	11.615	139,4
TOZD-3	8.780	11.733	133,6
TOZD-4	9.551	12.993	136,0
TOZD-5	9.914	13.197	133,1
TOZD-8	8.602	13.027	151,4
TOZD-9	10.913	15.192	139,2
DSODSP	11.396	15.088	132,7
DO STOL	9.304	12.202	131,1

Po višini kažejo neto OD za september 1982 po velikostnih razredih naslednjo strukturo:

Velikostni razred OD	Štev. zap. v vel. razredu OD		
	sept. 1981	marec 1982	sept. 1982
do 7000	284	30	5
7001 — 8000	358	76	12
8001 — 9000	346	152	48
9001 — 10000	203	252	89
10001 — 12000	160	437	419
12001 — 14000	45	176	372
14001 — 16000	20	80	178
16001 — 18000	29	38	80
18001 — 20000		26	48
20001 — 22000		13	27
22001 — 24000		3	13
24001 — 26000		15	12
26001 — 28000		7	7
28001 in več		5	16
	1445	1311	1326

V obdelavi niso zajeti OD delavcev, ki imajo manj kot 160 in več kot 200 opravljenih delovnih ur brez bojniškega staleža.

Aktivnosti pri varstvu in požarni varnosti so prisotne, komisija požarne varnosti pa je pripravila obširnejše poročilo,

Razmerje izplačanih OD proti dohodku je za 5% večje kot v letu 1981, in znaša:

	I.—IX. 1981	I.—IX. 1982	Indeks 82/81
Dohodek (na razp.)	337,800 mio din	403.386 mio din	119,0
Osební dohodki	178,919 mio din	224,889 mio din	125,7
Struktura (OD : D)	53,00	55,5	105,0

V strukturi primerljivega dohodka (tj.: dohodek + amortizacija so po predpisani stopnji) je delež OD v obdobju I.—IX. 1982 49,5 odst., kar je enako kot v istem obdobju 1981.

Koriščenje sredstev skupne porabe poteka v skladu s sprejetim planom. Izvršena so že vsa večja izplačila, kot so regresi za dopust in jubilejne nagrade, tako, da so večji izdatki SSP le še regresi za prehrano med delom za obdobje oktober 1982 — februar 1983.

V zvezi z investicijskimi deli lahko ugotovimo, da potekajo po planu in smo najpomembnejše investicije, to je ureditev odsesovalnih naprav v tozdu 1 in tozdu 3 uresničili v celoti. V teku je ureditev v lakirnici tozda 1 (brizgalna kabina). Prav tako pa smo uvozili predvideno opremo, pri kateri pa so bile težave. O teh pa smo obširneje pisali v našem Glasilu — napaka v večstranski stiskalnici in zamenjava brusilne glave pri stroju Carussel.

ki bo obravnavano na samoupravnih organih. Izvajamo politiko dodeljevanja in nakupa stanovanj v skladu s sprejetimi sklepi samoupravnih organov.

Ni nam pa še uspelo pripraviti solidnega predloga za reševanje problemov Obratne ambulante.

Številne aktivnosti, ki smo jih izvajali v tem obdobju (program stabilizacije, skrb za varčevanje, povečanje produktivnosti itd.) so prispevale, da smo z gospodarjenjem v 9 mesecih lahko zadovoljni. S predvidenimi aktivnostmi zlasti v tozdu 3 in 2 do konca leta lahko pričakujemo, da bo plan proizvodnje realiziran. To pa je pogoj, da tudi na področju OD izvedemo vse aktivnosti, izvršimo že sprejete sklepe samoupravnih organov in delavcev glede nagrajevanja v letu 1982.

Nagrajevanju po delu želimo in moramo dati še večjo vrednost, čeprav beležimo tu napredek, nas to ne sme uspevati, ker so še vedno premajhne razlike med dobrim delom in nedelom.

Vsaka nova zadeva, ki se uvaja je oz. se sprejema z določeno mero nezaupanja. To je znano, toda, da delavci v proizvodnih tozdih niso izglasovali dven samoupravnih sporazumov in statuta DO, moramo resno in temeljito analizirati.

Številne razprave v samoupravnih skupinah na zborih, samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah, so dale pripombe na te akte. Ugotavljamo lahko, da so skoraj vse pripombe vključene v tekst aktov, o katerih smo glasovali na referendumu.

Ne morem razumeti, da samoupravni sporazum, ki bolj natančno opredeljuje obveznosti in odgovornosti delavcev skupnih služb do rezultatov dela tozdov na osnovi prispevka, ki ga ti delavci prispevajo k dohodku tozdov, ni bil v proizvodni izglasovan.

Prav tako samoupravni sporazum o prihodkovnih odnosih, ko gre vendar za pravičnejšo delitev rezultatov skupnega dela vsem udeležencem v procesu dela. Gre torej za bolj pravične ekonomske odnose med vsemi, ki so z delom sodelovali pri izdelavi skupnega proizvoda.

Statu DO Stola je v veljavi od 1976. leta in je zastarel, ker smo v tem času dobili Zakon o združenem delu. Določila statuta je potrebno uskladiti s temi akti in s prakso, ki smo jo v Stolu dosegli v tem obdobju. V Statutu je predvsem poudarjena večja vloga delavca pri odločanju na samoupravnih organih in zborih in z drugimi oblikami izjavljanja ter omejuje pristojnosti glavnega direktorja ker imamo tozde, ki jih pred tem nismo imeli itd. itd.

Delavec-samoupravljalca — vpet v sedanjí čas in sedanje razmere mora še bolj in o več zadevah odločati in tozdu. Menim, da člani družbenopolitičnih organizacij ZK, ZS, delegati raznih komisij, samoupravnih organov v tozdih in DO, nismo storili vsega, da bi delavci v podrobnosti spoznali vsebino in pomen aktov, čeprav so razprave trajale dolgo časa. Ni mi razumljivo, da so bile aktivnosti v vsem postopku podprte in vsebina potrjena na sejah samoupravnih organov. Delegati samoupravnih organov ne opravljajo dobro svojih nalog in svojo sredino ne informiramo o sklepih organov, v katerih delujemo.

Prav tako menim, da nas boni za plin, boni za gorivo in druge težave v preskrbi ne smejo demoralizirati, saj so to časni ukrepi. Začasnost pa bo krajša, če bomo več delali oz. proizvajali, če bomo več izvozili in na ta način dobili devize, s katerimi bomo kupili potrebne surovine. Krajše bo obdobje začasnih ukrepov tudi, če bo delavec resnično in bolj angažirano odločal o vsem dogajanju. Imamo velike izkušnje v samoupravnem odločanju v naši DO in si moramo postaviti vprašanje, ali ni nevarnosti, da nekaterim, tako v DO kot v širši družbi, ki želijo »čvrsto roko« damo na ta način argumente za razpravo češ, delavci niso sposobni odločati, kar je mnogokrat slišati. Poudarjam pa, da je to že davno preživeta teza, ker je prav delavski razred zgradil vse to, kar imamo in prav delavec najbolj čuti vse, kar se dogaja na področju cen, na področju prekomerne porabe, inflacije. To vse najbolj prizadene prav njega.

Predloženi akti urejajo naše notranje zadeve in predstavljajo zaključek ene bogate faze v samoupravnem odločanju v naši DO. O le-teh bomo ponovno razpravljali in se ponovno izjavljali.

Delavcem DO Stol se zahvaljujem za dosedanje sodelovanje in delo, čestitam dan republike z željo, da vsak v sebi ugotovi, ali je storil vse tisto, kar mora sto-

riti, zato da bo naš jutrišnji dan še boljši, še lepši in bogatejši.

Vinko Gobec

Delovni kraj in mesto je prijetno takrat, ko delavec rad dela.

Stol na Duplici je delovna organizacija, ki se je v zadnjih letih močno razvila in ima vse možnosti za nadaljnji razvoj in delo.

Nekaj misli ob 9. kongresu zveze sindikatov Jugoslavije

Razvoj samoupravnih, družbenih in ekonomskih odnosov bo mogoč le, če bomo tudi v praksi uresničevali načelo, da mora biti dohodek v rokah delavcev, ki ga ustvarjajo. Ukrepi ekonomske politike morajo pustiti prostor delavcem v združenem delu, da bodo po poti samoupravnega sporazumevanja in dogovarjanja uravnavali pogoje ustvarjanja dohodka in tudi odločali o njegovi delitvi. Odločno je treba spremeniti prakso, ko delavca dan za dnem učimo s predpisi, odloki, prepovedmi in ukrepi, ga omejujemo pri odločanju in s tem odvrčamo od tega, da bi se čutil odgovornega za gospodarjenje v svoji temeljni organizaciji združenega dela.

Združevanje dela in sredstev na dohodkovnih osnovah si le s težavo utira pot v življenje. Zahtevati moramo opredelitev odgovornosti za neizvajanje sprejetih sporazumov in posledice za tiste, ki ne izpolnjujejo samoupravno sprejetih obveznosti. Zahtevati moramo odgovor na vprašanje, v kolikšni meri delavci temeljne organizacije združenega dela onemogočajo sporazumevanje in zavirajo izvajanje sprejetih obveznosti ter v kolikšni meri povzročajo to strokovni, poslovodni in izvršilno-politični organi zaradi ozkih podjetniških in lokalističnih teženj.

Resnično uveljavitev delegatskega sistema bomo dosegli takrat, ko bomo uspeli znotraj samoupravnih organov organizacij združenega dela, v delegatskih skupščinah občin, republik in federacije pravočasno uskladiti različna objektivna hotenja in jih usmerjati k skupno začrtanim ciljem. Če tega ni, potem stopi na prizorišče zakonodaja z vsemi svojimi posledicami...

Usmerjanje proizvodnje v izvoz ne izhaja le iz potrebe po vzdrževanju likvidnosti s tujino, ampak predvsem zato, da se združeno delo sreča s konkurenco na tujem trgu, katero lahko obvladuje le z večjo produktivnostjo in učinkovitejšo izrabo sredstev družbene reprodukcije. To pa zahteva večjo naslonitev na lastno znanje ter selektiven pristop pri uvozu tujih licenc, patentov in tehnologij. Da bomo to dosegli, moramo bolje kot doslej nagraditi produktivno in proizvodno kreativno delo.

V sindikatu moramo biti za razlike (in to za veliko večje razlike) pri delitvi sredstev za osebne dohodke, ki temeljijo na delu in njegovih rezultatih, inovacijah, racionalizacijah in podobnem. Smo pa proti razlikam, ki nastajajo zaradi neustreznega ravnanja z družbenimi sredstvi, izigravanjem predpisov, zakonov...

Tone Šimenc

Uniles

VII. razstava proizvodnih programov DO SOZD Uniles v Avstraliji

Osnovni pomen in cilj razstave proizvodnih programov DO SOZD Uniles ki bo februarja 1983 v mestih Sydney, Melbourne in Brisbane, je promocija izdelkov DO SOZD Uniles ter vzpostavitev novih poslovnih stikov. Razen tega bo razstava primerno mesto za ugotovitev domače proizvodnje v primerjavi s tujimi proizvajalci, istočasno pa naj bi predstavljala tudi mesto, na katerem bo osredotočena ponudba izdelkov Uniles. V razstavnim program bodo vključene spalnice iz DO Iztok, Javor, Krasopreme iz Mebla; jedilnice iz Javorja, Lika, Mebla, Novolesa in Stola; sedežna garnitura iz Mebla in kuhinja iz Marlesa. Ob tem bodo Unilesovi strokovnjaki pripravili ustrezen program propagandne dejavnosti, ki bo obsegal propagandni katalog fotografij in cen, prospekte, letake, druge audio-vizualne in video medije, drobna darila reklamnega značaja, poslovno srečanje in drugo.

Razstava bo v Sydneyu, organizirana v prostoru International Trade Departement centra, v izmeri 200 m², ki ga bo najela naša ambasada v Avstraliji, v drugih dveh mestih pa v avlah večjih hotelov. Glede na to, da so razstave, sejmi, izložbe in podobno najbolj primerna začetna oblika prodora izdelkov na tuje tržišče, zato je potrebno, da je razstava vnaprej dobro organizirana ne glede na stroške in tveganje

Herbert Savodnik

Radi se naslonimo na mehak naslon in sedemo na oblazinjen sedež.

Na sliki je oblazinjanje naslonov za kuhinjske stole v tapetniški delavnici v Motniku.

Izidi referendumov v tozdih in skupnih službah

Dne 11. 11. 1982 smo delavci tozdov in skupnih služb na referendumu glasovali o statutu delovne organizacije, samoupravnem sporazumu o urejanju medsebojnih odnosov v združevanju dela in sredstev med temeljnimi organizacijami v DO Stol in o samoupravnem sporazumu o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med delavci združenih tozdov in skupnih služb v sestavi Industrije pohištva STOL. Delavci tozda Tehnične storitve in tozda Sedežno pohištvo pa so glasovali še o spremembi statuta svoje temeljne organizacije.

Kot je razvidno, je v tozdu 1 in tozdu 5 glasovalo za spremembo manj kot polovica glasovalnih upravičencev, kar pomeni, da sprememba statuta v nobeni od teh dveh temeljnih organizacij ni bila sprejeta.

Na koncu lahko ugotovimo, da v polovici temeljnih organizacij, to je v tozdu 1, 2, 3, in 5, ni bilo izglasovano nobeno vprašanje oz. splošni akt, ki je bil predmet referenduma. Kaj je vzrok temu, je sedaj še preuranjeno reči. Zato bo potrebna temeljita analiza družbenopolitičnih organizacij, da bomo lahko odgovorili na to vprašanje in je zato vsaka domneva oz. sklepanje o neuspelem rezultatu za sedaj odveč.

Kakšna pa je posledica takšnega rezultata. Še naprej veljajo za vse temeljne organizacije, tudi za tiste, kjer je referendum uspel, stari sporazumi oz. statuti, ki smo jih uporabljali doslej in jih še bomo, vse do sprejema novih. To pomeni, da se bo referendum v tistih temeljnih organizacijah, kjer ni uspel, ponovil, in sicer: za oba samoupravna sporazuma po preteku treh mesecev, za statut DO in spremembe statutov tozda 1 in 5 po preteku 6 mesecev od tega referenduma, tako kot to določa zakon.

Na koncu lahko ugotovimo, da neuspehi referendum pomeni za našo delovno organizacijo precejšnjo škodo. To pa zato, ker s prihodnim letom ne bomo mogli realizirati prihodkovnih odnosov med temeljnimi organizacijami kot tudi ne svobodne menjave dela med tozdi in skupnimi službami, čeprav nam to narekuje zakon o združenem delu in zakon o svobodni menjavi dela. Zavedati se moramo, da se dohodkovni odnosi še dograjujejo in moramo zato že obstoječe akte pogosto spreminjati, dopolnjevati in usklajevati z novimi zakoni. Že v javnih razpravah je bilo večkrat poudarjeno, da omenjene akte že imamo, ker pa niso usklajeni z novimi zakoni, smo to dolžni storiti.

Torej nas čaka za leto 1983 veliko dela — ne samo ponovno razpravljanje o zavrženih sporazumih in statutih, ampak tudi na področju delovnih razmerij, inovacijskih dejavnosti, planiranju in področju investicij, pa še kaj. To od nas zahteva naš samoupravni sistem in od naše zavesti ter od odnosa do tega sistema je odvisno ali bomo znali pokazati našo zrelost, ki smo jo tokrat tako neprimerno zatajili.

Ida Kočar

Izid glasovanja za posamezni splošni akt je naslednji:

A) STATUT DO

TOZD	glas. uprav.	glasovalo	%	»ZA«	%	»PROTI«	%	nevelj. glasov.	%
1	580	523	90,3	237	40,8	267	46,0	19	3,2
2	217	191	88,0	63	29,0	123	56,6	5	2,3
3	269	246	91,4	118	43,9	123	45,7	5	1,9
4	58	54	93,0	43	74,0	9	15,5	2	3,0
5	123	110	89,4	53	43,0	52	42,0	5	4,1
8	27	27	100,0	24	88,8	3	11,0	—	—
9	140	127	90,7	73	52,1	52	37,0	2	1,0
skupne službe	187	170	90,0	99	53,0	69	37,0	2	1,0

Kot je razvidno iz tabele, statut DO ni bil izglasovan v tozdu 1, 2, 3 in tozdu 5.

B) Samoupravni sporazum o urejanju medsebojnih odnosov v združevanju dela in sredstev med temeljnimi organizacijami v DO Stol

TOZD	glas. uprav.	glasovalo	%	»ZA«	%	»PROTI«	%	nevelj. glasov.	%
1	580	523	90,3	262	45,1	236	40,6	25	4,3
2	217	191	88,0	85	39,1	105	48,3	1	0,5
3	269	246	91,4	131	48,7	110	40,9	5	1,9
4	58	54	93,0	46	79,0	8	13,7	—	—
5	123	110	89,4	58	47,0	51	41,1	1	0,8
8	27	27	100,0	23	85,1	3	11,0	1	3,7
9	140	127	90,7	108	77,1	17	12,0	2	1,0
skupne službe	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Zgoraj navedeni sporazum ni bil sprejet v tozdu 1, 2, 3 in tozdu 5.

Ker skupne službe niso udeležene pri sprejemanju omenjenega sporazuma, o njem niso glasovale.

C) Samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med delavci združenih tozdov in skupnih služb v sestavi industrije pohištva Stol

TOZD	glas. uprav.	glasovalo	%	»ZA«	%	»PROTI«	%	nevelj. glasov.	%
1	580	523	90,3	258	44,5	239	41,2	26	0,4
2	217	190	87,3	72	33,1	111	51,1	7	3,2
3	269	246	91,4	127	47,2	114	42,4	5	1,9
4	58	54	93,0	46	79,0	8	13,7	—	—
5	123	110	89,4	51	41,5	57	46,3	2	1,6
8	27	27	100,0	23	85,1	4	14,8	—	—
9	140	127	90,7	106	75,7	20	14,0	1	0,7
skupne službe	187	169	90,5	134	72,0	32	17,0	3	1,5

Iz tabele je razvidno, da sporazum ni bil sprejet v tozdu 1, 2, 3 in tozdu 5.

D) Sprememba statuta tozd sedežno pohištvo

TOZD	glas. uprav.	glasovalo	%	»ZA«	%	»PROTI«	%	nevelj. glasov.	%
1	580	523	90,3	238	41,0	255	44,0	30	4,3

E) Sprememba statuta tozd Tehnične storitve

TOZD	glas. uprav.	glasovalo	%	»ZA«	%	»PROTI«	%	nevelj. glasov.	%
5	123	110	89,4	52	42,2	55	44,7	3	2,4

Sklepi delavskega sveta

Delavski svet delovne organizacije je na 5. redni seji dne 8. 11. 1982 obravnaval in sprejel:

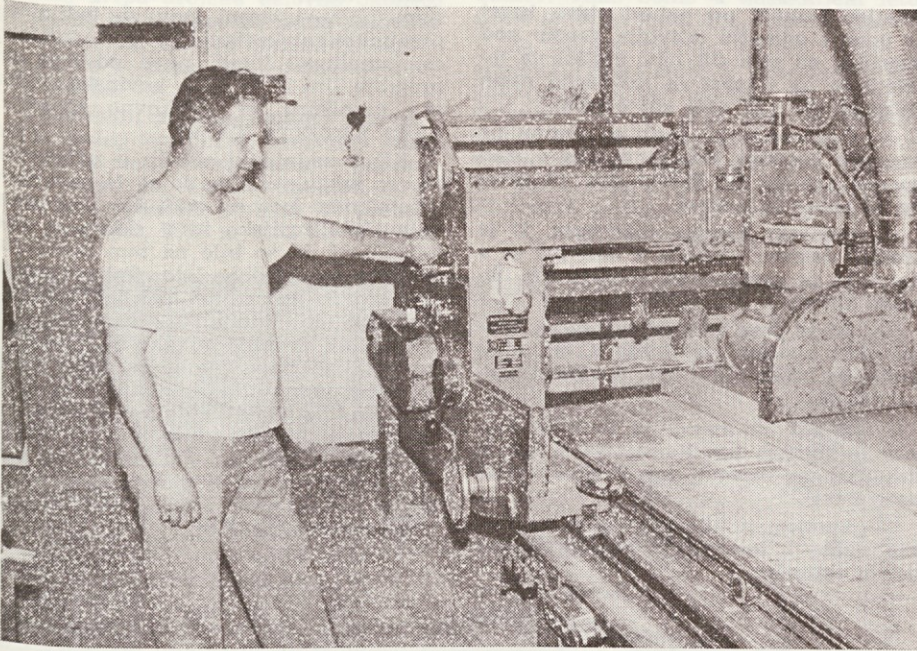
— zapisnik 4. redne seje s pregledom izvrševanja sklepov in dopolnitvijo 4. točke v tem smislu, da je direktor tozda Prodaje dolžan na podlagi ugotovitev Komisije delavske kontrole tozda Prodaje z dodelitvijo kredita tov. Rakić Aleksandru v sodelovanju s pravno službo in v skladu z našimi samoupravnimi akti ugotoviti, če gre za kršitev le-teh in glede na to sprožiti disciplinski postopek zoper Rakić Aleksandra;

— poročilo o gospodarjenju za čas od 1. 1. do 30. 9. 1982 s predlogi in pripombami v razpravi.

2. Osnova za poračun je doseženo razmerje OD na Nh september : avgust 1982 korigirano za spremenjeni vpliv ocene uspešnosti in za razlike v uspešnosti TOZD.

3. Razlike za OD delavcev, za katere veljajo merila uspešnosti za IPO, se izračunajo posebej z upoštevanjem rezultatov I.—III. 1982 za obdobje III.—VI. in rezultatov I.—VI. 1982 za obdobje VII. do VIII.

4. Posebej se izračunajo tudi razlike za tiste delavce, za katere je korigirana struktura za september 1982, in za tiste, za katere razmerje iz 2. točke tega sklepa ni ustrezno za celotno obdobje poračuna (III.—VIII.).

Že nekalkrat smo predstavili delo na formatni žagi v tozdu 2, ki je zaradi ročnega nakladanja lverk izredno težko. Obenem pa je tudi formatna žaga že zastarela. Vodila so obrabljena in s tem razrez premalo točen.

Ali bomo v tem srednjeročnem obdobju montirali nujno potrebno nakladalno naravno lverk in novo formatno žago z večjo zmogljivostjo?

— Poračun OD se izvede na naslednji način:

1. Poračun OD za obdobje marec—avgust 1982 se izvede v dveh delih. Prvi del v višini 50 odst. razlik za to obdobje se obračuna in izplača skupaj z OD za mesec oktober 1982 tj. 15. 11. 1982.

Drugi del se obračuna pri obračunu OD za mesec november 1982 v višini, ki jo bodo dovoljevali doseženi rezultati DO in TOZD ter merila Dogovora o izvajanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1982.

5. Če za posamezne primere ne bo možno razčistiti elementov poračuna do 10. 11. 1982, se za te primere poračun odgodi do prvega naslednjega obračuna OD po ugotovitvi pravih elementov poračuna.

Za primere, za katere bi spremembe elementov poračuna nastale kasneje na osnovi sklepov samoupravnih organov (Odborov za kadre, DS, TOZD ipd.) se poračun izvrši naknadno tako kot v prejšnjem odstavku in za celo obdobje, na katerega se sprememba nanaša.

»Kakšna je razlika, če si o kaki stvari informiran, pa o tem nočeš vedeti, ali pa, še o tem nisi informiran?«

»Nobene!«

»Kako da ne. Tedaj, če si informiran, pa nočeš vedeti, napraviš drugače, kot če nisi informiran.«

»Ali potem v prvem primeru napraviš tako, kot če bi to informacijo že prej javno priznal?«

»To pa je vprašanje.«

Pevski zbor na Duplici

Gornji naslov je mogoče za mnoge krajanje in delavce presenečenje, za vse tiste, ki so pred mnogimi leti preživljali prijetne večere na pevskih vajah in nastopih, le še prijeten spomin in vdanost do petja.

Vendar odpravimo presenečenje, časa tudi ni zgolj za obujanje spominov. Čas je, da presenečenja postanejo resnica. Tudi danes še znamo peti. Zakaj ne bi peli organizirano? Ste za to? Če ste, vas vabimo, da v PONEDELJEK, 13. DECEMBRA 1982, OB 19. URI PRIDETE V SEJNO SOBO KINA DOM DUPLICA, KJER IMAMO USTANOVNI SESTANEK PEVSKEGA ZBORA DUPLICA.

Čim več nas bo prišlo na prvo srečanje, tem več je možnosti, da bo ideja o pevskem zboru Duplica postala resnica. Zato ste ljubitelji petja toplo vabljeni!

STVOBODA DUPLICA

6. Zneski delnega poračuna — izplačila v novembru do neto 5000 din se obračunajo in izplačajo v celoti, pri zneskih nad 5000 din neto pa se tisti del, ki po osnovnem izračunu presega 5.000 din neto obračuna in izplača v polovični višini.

— DS DO je razpravljala tudi o merilih uspešnosti dela individualnih poslovnih organov in glede na to, da ne bi prišlo do nesprejemljivih razlik v OD teh delavcev in, da ne bi prišlo do teženj po razpiranju tozdvov in DO kot celote sprejel naslednje:

1. Za ugotovitev uspešnosti dela pri vodenju tozda 1, 2, 3 in 4 se upoštevajo po zadnjih znanih podatkih doseženi rezultati posameznega tozda s ponderjem 50 odst. in rezultati DO s ponderjem 50 odstotkov.

2. Za ugotovitev uspešnosti dela pri vodenju tozda 8 in 9 se upoštevajo po zadnjih znanih podatkih doseženi rezultati posameznega tozda s ponderjem 30 odst. in rezultati DO s ponderjem 70 odst.

3. Za ugotovitev uspešnosti dela pri vodenju tozda 5 se upoštevajo po zadnjih znanih podatkih doseženi rezultati tozda 5 s ponderjem 10 odst. in rezultati DO s ponderjem 90 odst.

4. Za ugotovitev uspešnosti dela pri vodenju DO in sektorjev se upoštevajo po zadnjih znanih podatkih doseženi rezultati DO.

5. Doseganje povprečnih rezultatov po teh merilih, to je dohodek na zaposlenega, 10 odst. višji kot v istem obdobju preteklega leta, enak planiranemu ter enak povprečnemu v podskupini panoge ter akumulacija na povprečno uporabljena poslovna sredstva, enaka kot v istem obdobju preteklega leta, enaka planirani in enaka kot v podskupini panoge, se šteje kot povprečna uspešnost delavca, ki ustreza povprečni oceni uspešnosti 20 točk oz. 16 odst.

Rezultati po sprejetih merilih so izraženi v % in se prištevajo (oz. odštevajo) tem 16 odst., ki v našem sistemu nagrajevanja predstavljajo stimulacijo za povprečno uspešno delo. Razpon delovanja teh meril je potem $\pm 20\%$ to je od -4% do $+36\%$.

— Sprejet je bil predlog koledarja dela za leto 1983. O spremembi delovnega časa oz. pričetku le-tega pa naj v tozdu 5, 9 in skupnih službah sklepajo DS toz-

Nadaljevanje na 10. str.

Nadaljevanje z 9. str.

da 5, 9 in Svet skupnih služb. DS DO priporoča, naj delovni čas prilagode priporočilom ZIS oz. ostalim OZD v občini.

— DS DO se je strinjal z besedili SS o urejanju medsebojnih razmerij v združevanju dela in sredstev med temeljnimi organizacijami v DO ter SS o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med delavci združenih tozdog in skupnih služb v sestavi Industrije pohištva Stol in predlaga, da so v taki obliki tudi na referendumu.

DS DO je določil tudi predlog statuta DO ter v zvezi s tem sprejel 2. varianto v zvezi z 38. členom, in sicer:

Visoka izobrazba tehnične, ekonomske, pravne, organizacijske ali družboslovne smeri ter 5 let uspešnega dela pri vodenju delovnih organizacij ali strokovnih služb. Zahtevana stopnja izobrazbe se lahko zniža za eno stopnjo (na višjo), če ima kandidat še najmanj 4 leta objektivno ugotovljenih, z delom pridobljenih delovnih zmožnosti in izkušenj na nalogah in opravilih, za katera se zahteva visoka izobrazba.

— Glede na zakonske možnosti in prakso v SOZD Uniles za združevanje sredstev za razvoj manj razvitih republik in AP Kosovo je DS DO predlagal, da se za leto 1982 združuje del teh sredstev za razvojni program Tovarne cevi v Derventi. (Od tod namreč naša DO dobiva potrebne cevi). DO Stol bi v ta namen združila ca. 10 mio din, istočasno pa predlaga ostalim članicam Unilesa, da ta sredstva združijo (potrebno bi bilo še ca. 20 mio din) in jih skupaj z našimi vložijo v razvojni program navedene tovarne cevi v Derventi.

— V delegatskih vprašanjih se je zopet pojavil problem kave oz. čakanje na kavo. Nekateri se zavzemajo za strežbo kave ob določenem času v delavnici, drugi so zagovarjali že ustaljen način delitve

v bifejih. DS DO je sklenil o tem razpravljati oz. sklepati na eni prihodnjih sej in do tedaj pridobiti strokovno oceno.

— Kritizirani so bili delegati DS DO, ki so večkrat odsotni. DS DO se je strinjal s predlogom, da je treba take delegate poklicati na odgovornost v njihovi delovni sredini.

— DO Stol planira v prihodnosti nabavo novih IBM strojev. V zvezi s tem je na podlagi obrazložitve predloga DS DO sklenil, naj se podpiše s firmo Intertrade Ljubljana ustrežno pogodbo.

— Posredovana so bila stališča IO Sindikalne konference Stol. DS DO je sprejel priporočilo, naj delavci skupnih služb opravijo en dan dela v proizvodnji. O disciplini v zvezi s prihodom na delo in odhodom z dela ter dolžino malice pa bo DS razpravjal še posebej.

— OŠ Duplica je bilo odobreno 8.000 dinarjev pomoči pri nabavi video kaset za pouk s pomočjo televizije, vendar pod pogojem, da nam OŠ nudi koriščenje telovadnice na Duplici za rekreacijo naših delavcev po nižji ceni kot ostalim.

— Odobren je bil odpis oz. odprodaja osnovnih sredstev skupne porabe v stari upravni zgradbi (10 školskih miz, 12 omaric, 51 stolov in 3 mize).

— Namesto Kranjec Stanislava, ki je prekinil delovno razmerje v naši DO se v Komisijo za vrednotenje imenuje tov. Šimenc Antona.

— DS je prav tako odobril odpis enega radio aparata, last tozda 8, ter odpis drobnega inventarja v dis. vrednosti skupaj 348 din.

— V SIS za železniški in luški promet se imenuje tov. Homar Ivana, ker je dosedanji delegatu tov. Švajgerju mandat potekel.

— Sprejeta je bila informacija kadrovske službe o imenovanju direktorjev tozdog in sektorjev.

Jožica Markelc

S področja cen

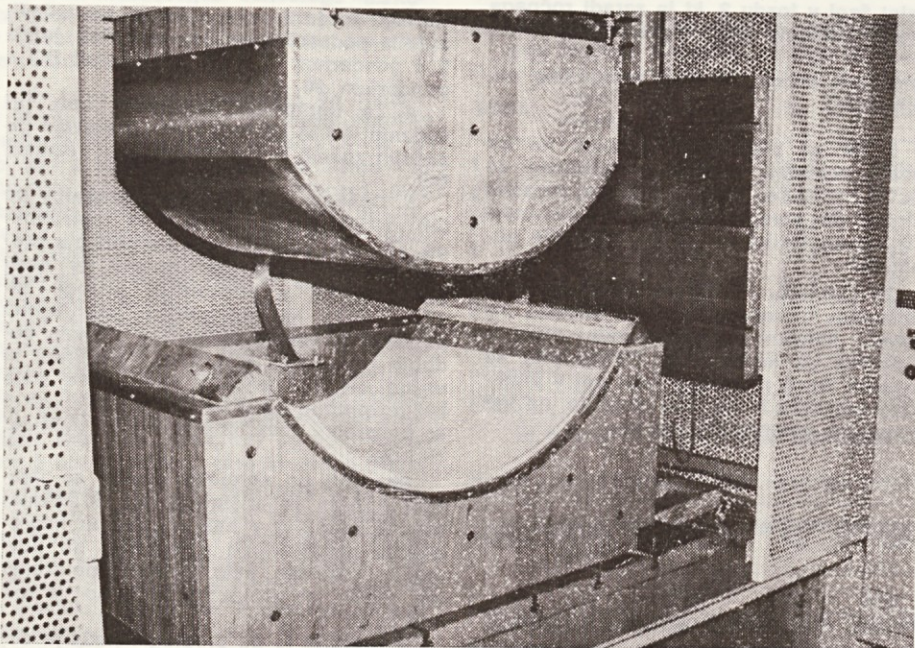
Na področju cen v zadnjih treh mesecih skoraj ni bilo novosti, saj od 31. julija letošnjega leta velja zvezni zakon o zamrznitvi vseh cen in storitev. Povsem jasno je, da v taki situaciji ne moremo pričakovati nikakršnega povišanja cen naših proizvodov, kljub temu pa poskušamo doseči uveljavitev cen za skupino novih proizvodov, ki bi jih pričeli izdelovati v letu 1983. V to skupino novih proizvodov so vključeni naslednji izdelki: program Modul — novi, ki bo imel zaobljene robove in bo sčasoma nadomestil sedanji program Modul, dodatne jedilne mize, ki se vključujejo v Sistem L, novi leseni stoli za jedilnice, preoblikovani kovinski stoli za jedilnice, lamelirani fotelji, nove postelje za program Uni in Princip, kovinska klubska garnitura ter oblikovno spremenjena garnitura Tamar.

Kljub zadnjemu odloku o zamrznitvi cen lahko rečemo, da se je naša DO v letošnjem letu na področju cen ravnala stabilizacijsko in v skladu z resolucijami, ki so bile na tem področju sprejete za letošnje leto. Tako ravnanje je bilo nujno, saj Splošno združenje LES in Republiška skupnost za cene nista dovolila nikakršnega odstopanja od zahtevane resolucije. Tako stroga cenovna politika je v glavnem veljala le za finaliste slovenske lesne industrije, žal pa to ne moremo reči za ostale lesarje, od katerih kupujemo repromaterial (les, iverke), saj so mnogi izsiljevali višje cene preko samopravnih sporazumov.

Ko smo konec leta 1981 pregledovali lastne cene naših serijskih proizvodov in jih primerjali s prodajnimi cenami, smo ugotovili, da bo zaradi višjih cen lesa, iverk in ostalih faktorjev potrebno povečati cene tudi našim proizvodom. Tako smo še v decembru 1981 naslovili vlogo za 20% povišanje prodajnih cen na Republiško skupnost za cene. To vlogo so nam zavrnil, prav tako so nam v marcu 1982 zavrnil 11% povišanje. Uspeli smo šele v aprilu, cene pa so se smele povečati le za 10%. Te cene so veljavne še danes. Za nekatere proizvode iz našega serijskega proizvodnega programa je bilo to povišanje premajhno in prodajna cena ni pokrivala vseh stroškov. Prisiljeni smo bili okrniti naš prodajni asortiment in prenehali s proizvodnjo določenih izdelkov, kot so nekatere mize iz programa K, večina lesenih stolov za jedilnice in program Rex.

V mesecu maju smo od Občinske skupnosti za cene dobili potrjene višje cene za servisne storitve in prevoze servisne službe. V istem mesecu smo dobili tudi cene za nove proizvode. Nekaj od teh izdelkov je že lansiranih na tržišče, to so vrtiljaki Rubi in Daktilo ter kovinski sklopni stoli s plastičnim sedežem in naslonom, medtem ko posamezne izdelke Sistema L pričakujemo konec letošnjega leta.

V juliju smo uveljavili tudi novi cenik sestavnih delov naših proizvodov, ki ga uporablja servisna služba v TOZD Prodaja.

Na štiristransko stiskalnico se da hitro in dobro lepiti najrazličnejše oblikovane polizdelke. Od najbolj zahtevnih do zelo preprostih.

Od tistih, ki rabijo štiristranski pritisk in smo jih nekaj v našem Glasilu že predstavili, do tega, ki potrebuje samo gornji pritisk.

Dobri rezultati dela v zaostrenih gospodarskih pogojih

Zaostreni gospodarski pogoji nam narekujejo, da delamo racionalno, pri tem pa se naj proizvodni plan ne bi zmanjševal.

Težave, s katerimi se srečujemo v proizvodnih DO, niso samo trenutnega značaja. Problemi gospodarjenja nastajajo že več let, vendar smo jim namenili premalo pozornosti in se tako znašli v položaju, kot ga imamo sedaj.

Tudi v našem TOZD Sloga imamo enake težave kot vsi drugi tozdi v DO Stol. Morda imamo vsaj dobre pogoje za delo in pa urejeno delovno okolico, pa naj si bo znotraj ali izven delovnih prostorov. Za čistočo prostorov skrbimo vsi in — praktično — delovno mesto snažilke ne obstaja.

Proizvodni program imamo zelo raznolik. Poleg inženiring predelnih sten, katerih je zaradi zmanjševanja gradnje vedno manj še »Delta«, kabineti, »Jugodent« — različne izdelke in predalnice tipa 6605, 9955 in 9952 ter različne

izdelke po naročilih. To so v glavnem večja dela za domači trg.

V izvoznem programu pa imamo tako kot že lansko leto »Altona« mizne plošče v izvedbi naravni jesen in pa črna lužene. Te količine miz so za nas dokaj velike, vendar je izdelek zaradi manjšega števila operacij hitro končan. Pri teh ploščah se zahteva zelo vsioka kvaliteta izdelka, posebno površinske obdelave. Izdelujemo jih za firmo »Habitat«, s katero smo v dogovoru za drugo leto za izdelavo nekaj drugih izdelkov. Tako bomo v naslednjem letu imeli še večji izvoz kot v letošnjem.

Se vedno imamo največ težav s strukturo zaposlenih. V proizvodnji zaposlujemo največ mladih, neizkušenih delavcev. So še predvsem mladoletni in na nekaterih delovnih mestih ne smejo delati. Poleg tega traja priučitev precej časa za posamezna dela. Kvalificiranih mizarjev je čedalje manj in

Nadaljevanje na 12. str.

Že nešteto krat smo rekli, da bomo v bodoče bolj delavni in aktivni, da se bomo vzeli skupaj in vse naloge lažje in hitreje rešili.

Če pogledamo v desetletja nazaj, moramo reči, da smo veliko stvari uspeli dobro napraviti. Temu bo vsakdo pritrtil. Prav v tem času smo tudi sklepali, da bo v prihodnje težko delo še lažje in bolj urejeno. Sami smo si ustvarjali te pogoje in si pripravljali današnji in jutrišnji dan.

Na delovnih področjih, ki smo jih pred leti že uredili, danes ne bi bilo težko napraviti korak ali dva naprej. Vsakdo pa bi ga moral napraviti na svojem mestu. Drugi ga zanj ne bo.

Delavec ob stroju lahko spremeni le svoje delo. Če je to dobro, mu nimamo kaj očitati. Če je preslabo, se je potrebno z njim pomeniti. Veliko delavcev bo za to. Potrebno pa jim je dati zgled. Potrebno jih je pravilno voditi in jim dati tudi zagotovila, do katerih so upravičeni.

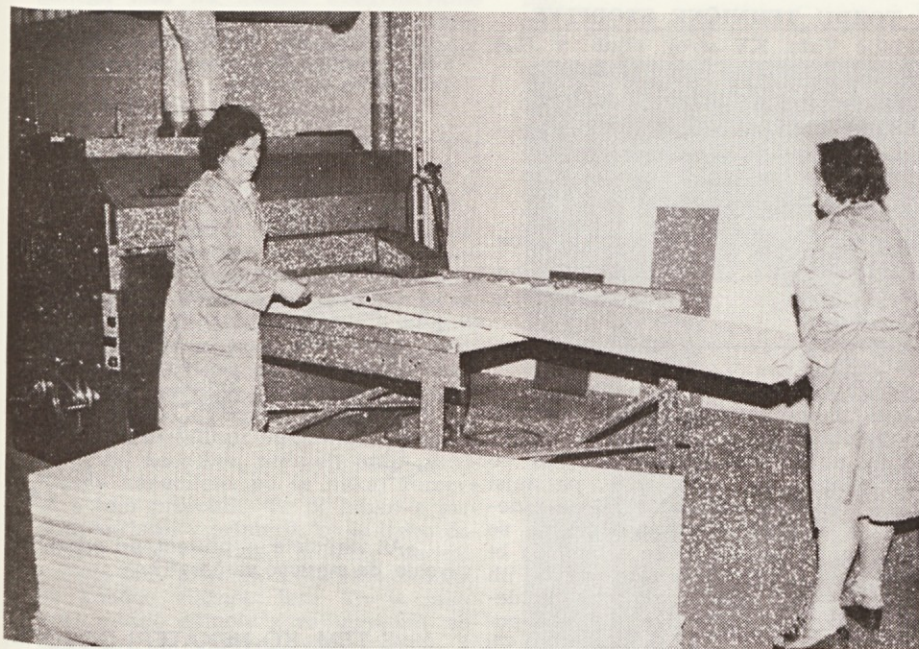
Tistim delavcem, ki kakorkoli sodelujejo pri načrtovanju, usmerjanju in vodenju dela, pa večkrat ne bi smelo biti tako malo mar za naše skupne načrte in njihovo uresničitev. Prav ti ljudje so najbolj odgovorni za uspehe in napredek v najožjih in širših delovnih sredinah.

Vendar se nekateri za svoje delo premalo menijo. Zato, ker jim je osebni dohodek zagotovljen, če svoje delo dobro ali slabo opravijo!

Težnja k izboljšanju dela je težnja k posameznemu in tudi skupnemu napredku. Pri tem so delavci vodilo in glavna moč, ne pa kot danes marsikateri misli, da je sprememba neke stvari »napad nanj« zato, ker bo moral sam kako stvar spremeniti ali več narediti.

V DELOVNI ORGANIZACIJI RADI DRUG DRUGEGA OCENJUJEMO, KAKO SE KOMU GODI. POSEBNO SMO »FOVŠ« TISTIM, ZA KATERE MISLIMO, DA IMAJO LAHKO DELO IN DOBRO ZASLUŽIJO.

POSEBNO DELAVCI IZ PROIZVODNJE RADI MISLIJO, DA JE NAJVEČJEMU ŠTEVILU DELAVCEV IZ SKUPNIH SLUŽB IZREDNO »KOMOD« IN TI ŽIVIJO TAKO REKOČ BREZ VEČJEGA DELA IN SKRBI. PA SE POŠTENO MOTIJO.

Dela v Slugi v Mostah so tako urejena, kot zahtevajo postopki in kot omogočajo stroji, ki jih ima ta tozdi v svojih oddelkih.

Delavnice so urejene, čiste in pospravljene, vse je tako pripravljeno, da je mogoče dobro in kvalitetno delati.

To je kratka opredelitev dejavnosti na področju cen v letošnjem letu. Do konca tega leta verjetno ne bomo uspeli uveljavljati višjih cen, saj glede na resno gospodarsko situacijo v naši državi ni pričakovati, da bi prišlo do prenehanja veljavnosti zadnjega odloka o zamrznitvi cen, v pripravi pa imamo paket cen za nove proizvode, za katere upamo, da bomo dobili odobritev že v začetku prihodnjega leta.

Helena Kovačič

Jedilnica v tozdu 1 je skupna za delavce iz proizvodnje in iz skupnih služb. Malica v proizvodnih oddelkih je v večih izmenah, prav tako je tudi delovni odmor v skupnih službah v dveh izmenah.

Prav slednjega pa morda nekateri delavci iz proizvodnje ne vedo, ker mislijo, da so nekateri delavci iz skupnih služb po več kot pol ure na malici.

Za šalo še kratek komentar: Koliko časa je tisti v jedilnici, ki za drugega trdi, da je tu več kot pol ure.

Pa brez zamere.

KADROVSKE SPREMEMBE ZA OKTOBER 1982

Delovno razmerje so sklenili:

V TOZDU SEDEŽNO POHIŠTVO

Dukarić Stojanka, NK delavka, PE 6
Modić Anton, NK delavec, PE 4
Zeman Smiljana, NK delavka, PE 8
Agović Maho, NK delavec, PE 8
Štrukelj Breda, NK delavka, PE 8
Lipovšek Martin, NK delavec, PE 7
Šuštar Igor, NK delavec, PE 8

V TOZDU PLOSKOVNO POHIŠTVO

Civić Mirsad, NK delavec
Janežič Rudolf, NK delavec
Topalović Rasima, NK delavka
Lapornik Boris, NK delavec
Erjavšek Ivan, KV tapetnik
Milolaža Vanda, NK delavka
Končar Franc, NK delavec

V TOZDU KOVINSKO IN OBLAZINJENO POHIŠTVO

Žavbi Janez, NK delavec, PE 5
Štancer Ivanka, NK delavka, PE Motnik

V TOZDU PLOSKOVNO IN KOSOVNO POHIŠTVO »SLOGA« MOSTE

Koželj Marija, NK delavka
Grintal Bruno, NK delavec

V TOZDU TEHNIČNE STORITVE

Berlec Janez, KV vozni ličar

V TOZDU DELAVSKA RESTAVRACIJA

Rajhard Matija, KV natakar

V SKUPNIH SLUŽBAH

Plevel Boris, dipl. ing. strojništva

Delovno razmerje so prenehali:

V TOZDU SEDEŽNO POHIŠTVO

Šekerić Dinka, gimn. maturant, PE 8
Drolc Pavel, NK delavec, PE 7
Selak Aleš, NK delavec, PE 7
Hribar Marjan, NK delavec, odpr. skl.
Pohlin Marjan, KV krojač, PE 7
Kotnik Anton, PK mizar, PE 8, upok.
Kern Antonija, PK delavka, PE 4, upok.

V TOZDU PLOSKOVNO POHIŠTVO

Matoščević Ruža, NK delavka
Ulčar Miro, NK delavec
Pavšek Dragotina, NK delavka

V TOZDU KOVINSKO IN OBLAZINJENO POHIŠTVO

Jež Štefan, NK delavec, PE 5
Klemen Stanislav, NK delavec, PE Motnik
Kramar Maksimiljan, NK delavec, PE Motnik

V TOZDU PLOSKOVNO IN KOSOVNO POHIŠTVO »SLOGA« MOSTE

Špenko Brane, lesarski tehnik

V TOZDU TEHNIČNE STORITVE

Badalić Vido, KV stroj. ključ., v JLA

V TOZDU DELAVSKA RESTAVRACIJA

Novak Manfred, gostinski tehnik

V SKUPNIH SLUŽBAH

Nograšek Ljudmila, NK delavka, upok.

Oddelek
za delovna razmerja

Nadaljevanje z 11. str.

smo odvisni predvsem od starejših. Sodelovanje med KV mizarji in mladimi delavci je zelo dobro, posebno če mlajši delavec pokaže voljo in interes do dela. S strukturo KV mizarjev tudi v bodoče ne kaže dosti boljše. Nekaj imamo učencev v usmerjenem izobraževanju, vendar nismo preveč optimisti glede zamenjave generacije mizarjev. Zelo pomembno je vključevanje NK delavcev v proizvodnjo. Z disciplino in veseljem do dela se lahko hitro prilagodijo proizvodnemu procesu in s tem nadomestijo marsikatero delo KV mizarjev.

Izkoriščanje delovnega časa je morada na ravni drugih tozdov. Še vedno je preveč izostankov med samim procesom. Težava pa je v tem, da se nekatere delovne operacije hitro menjajo in jih težko normiramo. Prav to pa marsikdo izkorišča in misli, da je njegov čas za izdelavo določene operacije neomejen.

Kljub vsem težavam pa smo z letošnjimi rezultati zadovoljni. Vzroke je potrebno iskati v pravilnem vodenju del in sodelovanje vodilnih in vodstvenih delavcev. Pri vseh delih je zelo važna zavest delavcev. Vsaka neodgo-

vornost lahko negativno vpliva na dobre rezultate poslovanja. Čeprav so rezultati dobri, nam ni vseeno, kaj bo jutri. Vemo, da bo še težje, pa najsi bo to z nabavo materialov ali pa z delovno silo. Nabave strojne opreme so omejene. Ne strinjamo se s tem, da bi dobavljali stroje samo zato, da bi jih imeli za okras. Mislim, da vsak, ki dela za izvoz, mora imeti omogočene pogoje za nabavo tistih strojev, ki jih uporablja prav za te izdelke. Pri nas je zato nujna nabava možničarke, robne furnirke in pa sušilne komore v površinski obdelavi. Prav površinska obdelava, posebno brizganje črnega lužila za izdelke »Delta« je problematična. Prašnost pri tem brizganju je zelo velika. Delavke, ki delajo v takih pogojih, so izpostavljene umazaniji in pa vdihavanju prahu, ki je škodljiv za zdravje.

Tako zaključujemo letošnje leto v Slogi. Kljub že izpolnjenemu planu, delamo kot bi se leto šele pričelo. Vsi se zavedamo, da bo prihodnje leto še težje. Želimo dobrega sodelovanja med vsemi tozdi, kajti samo tako bomo premagovali skupne težave, ki nas čakajo v proizvodnji.

Vinko Jagodic

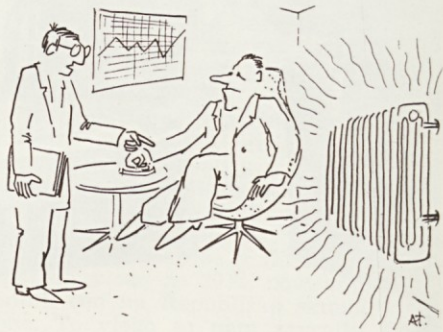
Ob uveljavitvi novega vrednotenja del je bilo v tovarni zelo veliko komentarjev. Od najbolj mirnih do bolj vročih, od pogovorov med dvema delavcema do »debat« v širšem krogu. Vsi so se nanašali na to, koliko ima sedaj kdo »plače«.

O delu in izboljšanju dela je bilo zelo malo besed. Še dobro, da so večje »plače« mogoče, ko se o večji in boljši storilnosti zelo malo pogovarjamo.

Vendar je premalo, da bi se pogovarjali, morali bi jo uresničiti.

»Franca, daj hitro vstani. Zamudila sva v službo. Aja, nisva, saj po novem začnemo ob sedmih.«

»Ali varčujete — pri tem, pri onem, saj veste, da moramo varčevati?«

»S TEM, KO NEKATERI GOVORE, DA BO SLABŠE IN BO TOREJ TREBA BOLJ DELATI, NI ŠE NIČ NAREJENEGA.«

ZA DOBER USPEH SE JE TREBA POTRUDITI, NE PA SAMO TARNATI, DA GA NI!

Navado imamo, da radi ocenjujemo. Na sestankih, zborih ali v povsem zasebnih pogovorih.

Ko nekaj ocenimo, smo kar prepričani, da je naše delo s tem končano. Vendar smo izpustili glavni del: izboljšanje in uresničitev tistega, kar smo ocenili, da je preslabo!

Izdelan je idejni projekt osnove grobega razreza

V sektorju za razvoj, tehnologijo in investicije že nekaj časa pripravljamo projekt posodobitve tehnologije v oddelku grobega reza PE-4. Smiselno smo ga razdelili na tri etape, in sicer:

- A., Rekonstrukcija sušilnic,
- B., Mehaniziranje transporta ter drobljenje kosovnih lesnih odpadkov,
- C., Odsesovalne naprave, silos in energetika.

Projekt je precej obsežen, zato bomo skušali podati le nekaj besed o obsegu in ciljnih, ki jih želimo s posodobitvijo proizvodnje v oddelku doseči.

A) Rekonstrukcija sušilnic

1. Sušilnice za žagan les
Teh sušilnic praktično nimamo. Žagan les sušimo v komorah, ki po svoji funkcionalnosti (majhne kapacitete) in neprimerne lokacije ne ustrezajo. Zato nameravamo ob sortirnici za žagan les postaviti nove montažne klasične visokotemperaturne komore s povprečno kapaciteto okrog 250 m³ posušenega žaganega lesa na mesec. Predvidevamo postavitev dveh dvotirnih prehodnih komor, s čemer bi dosegli minimalni čas polnjenja in praznjenja kabin.

2. Sušilnice za decimiran les

Ostanejo na sedanji lokaciji, ker tehnološko to najbolj ustreza. Gre za 5 komor Nitschejevega tipa, v katerih že sedaj decimiran les uspešno sušimo. Tudi gradbeno stanje teh komor je še zadovoljivo. Potrebno bo izboljšati tesnenje vrat, pa tudi obstoječo instalacijo bo verjetno treba zamenjati, ker je sedanja že dotrajana. Preostale 4 komore Schrötterjevega tipa, v katerih sedaj sušimo žagan les, pa tudi nekaj decimiranega (sredice za pannelske sedeže), nameravamo s oddelka odstraniti in na to mesto instalirati vakuumski sušilnik, ki bi bil sposoben prevzeti nase manjkajoče kapacitete, pa še nekaj rezerve bi s tem pridobili. Te bi lahko s pridom koristili v primeru, ko je treba določeno intervencijsko količino decimiranega lesa hitro in kvalitetno posušiti na končno vlažnost lesa. To je zaenkrat možno edinole z vakuumskim sušilnikom ob sprejemljivih stroških, ki v procesu sušenja nastajajo.

Predvidena je avtomatska regulacija sušilnega procesa v vseh sušilnih komorah (5 komor za decimiran les in 2 komori za žagan les). To ne pomeni, da bomo s tem človeka iz procesa sušenja odstranili, ampak da bomo imeli v vsakem trenutku na voljo podatke o stanju lesa in sušilnega medija v komori, kar do sedaj ni bilo. Pričakujemo, da se bo kvaliteta posušenega lesa s tem bistveno popravila. Sušilni proces bomo vodili centralno iz enega mesta, kjer bi bila nameščena mikroprocesorska enota. Ta daje po kabelski naveljavi električne impulze do regulacijskih elementov (elektromotorni ventili), ki z odpiranjem ali zapiranjem grelnega ali navlaževalnega medija regulirajo stanje klime v komori. Centralna mikroprocesorska enota usmerja proces sušenja po naprej predvidenem programu za vsa-

ko komoro posebej, glede na trenutno stanje vlažnosti lesa in sušilnega sredstva po posameznih komorah. Regulacija sušilnega procesa pri vakuumskem sušilniku bo samostojna, ker program bazira na časovni metodi, neodvisno od tega, kaj se v sušilnem avtoklavu z lesom dogaja. Edina povezava z lesom in avtomatiko je temperaturna sonda. Sušilni proces tu sestoji iz treh zaporednih operacij, ki se ciklično ponavljajo, in sicer:

- segrevanje lesa 180 do 240 minut
- izenačevanje temperature lesa 10 minut
- vakuumiranje 35 do 40 minut

B) Mehaniziranje transporta ter drobljenje kosovnih lesnih odpadkov

V grobem rezu že dalj časa načrtujemo avtomatizacijo transporta ter drobljenje kosovnih lesnih odpadkov, ki v tem oddelku pri krojenju lesa nastajajo. S posodobitvijo bomo rešili več žganih problemov hkrati, predvsem pa bomo:

Stolovi mladinci se zahvaljujejo vsem, ki so prispevali star papir za sredstva, ki so namenjena za obnovo mladinskega zdravilišča in okrevališča na Debelem rtiču.

ZSMS STOL

— odpravili sedanji zastareli način odvoza kosovnih lesnih odpadkov z vozovi,

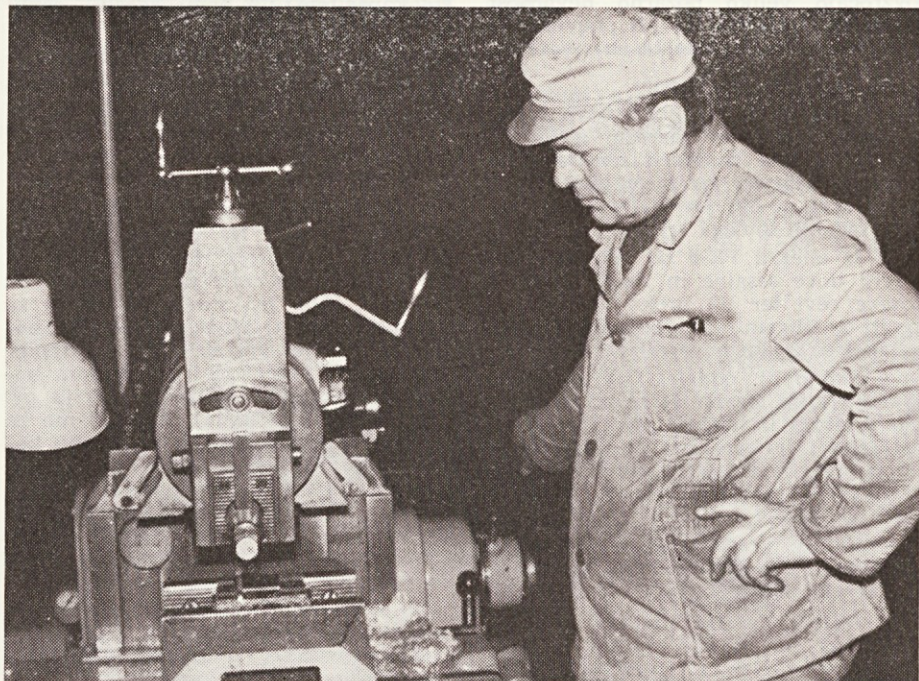
— odpravili nekatera fizično težka dela v oddelku,

— odpravili dovoz kosovnih odpadkov v kotlovnico in odpiranje kurišča, zaradi česar prihaja do znatnih energetskih izgub, itd.

Glede na to, da je proizvodni asortiment v oddelku zelo raznolik, tako dimenzijsko kot po vrsti in stopnji vlažnosti lesa, obnemem pa še lansiran v majhnih serijah, je praktično nemogoče načrtovati kakršnokoli visokoproduktivno tehnologijo linijskega tipa. Obstoječo strojno opremo bomo v oddelku razporedili tako, da bo zbiranje kosovnih odpadkov potekalo racionalno.

Načrtujemo montažo treh zbirnih prečnih transporterjev pod strop sedanjega skladišča 10, kateri bi zbirali kosovne

Nadaljevanje na 14. str.

Delo delavcev v naši kovinarski delavnici je zelo zahtevno in natančno. Zmorejo ga ljudje z dolgoletno prakso in zanimanjem za novosti, ki jih je veliko.

Dele orodij, strojev in naprav je potrebno prav tako izdelati, kot jih je napravil prvotni proizvajalec. Kdor je imel s tem opravka, ve, kako je. Velikokrat veliko težje, kot delavcu, ki je stroj gradil. Remontni delavec, predvsem pa njegovi vodje, morajo sami poznati vse zahteve materialov in izdelave.

OBVESTILO

Mladinci Stola letos že 19 leto zapored organiziramo tradicionalno prireditev »Glas mladih«, ki bo 18. decembra 1982 ob 18. uri v Kulturnem domu na Duplici. Avdicija za prireditev »Glas mladih« bo 10. decembra 1982 ob 16. uri v Kulturnem domu na Duplici.

Na avdicijo vabimo čimveč mladih od 24—29 leta starosti. Prijave za avdicijo sprejemata tov. Janez Jež in Marta Kuret iz DSODSP, prijavite pa se lahko tudi na avdiciji.

Pripravljalni odbor

Nadaljevanje s 13. str.

odpadke od strojev preko zbirnih korit, ki bodo usmerjali odpadke od strojev skozi primerne odprtine v stropu na te transporterje. Ti nato natresejo kosovne odpadke preko usmerjevalnih korit na vzdolžni transporter, ta pa naprej v drobilec. Sekance od drobilca naprej usmerja transportni ventilator v centralni silos. Za drobljenje kosovnih odpadkov, ki bodo prihajali iz drugih proizvodnih obratov, je predviden zunanji vhod kosovnih odpadkov, od koder jih bo preko poševnega transporterja natesal na vzdolžni transporter. Vsa predvidena nova strojna oprema bo zavzela nekaj manj kot polovico prostora. Ostali prostor sedanjega skladišča 10 pa bomo koristili za temperirnico (ca. 500 m³ decimiranega lesa) za skladiščenje zahtevnejšega posušenega decimiranega lesa, katerega bomo v temperiran prostor in nazaj vozili z etažnim dvigalom.

C) Odsesovalne naprave, silos in energetika

1. Odsesovalne naprave

Obstoječe ekshaustrske naprave v grobem rezu in oddelku za struženje so že zastarele, skrajno iztrošene in za obratovanje v današnji energetski krizi neprimerne, ker ne vračajo nazaj v oddelek filtriranega zraka. Istočasno pa povzročajo veliko požarno nevarnost zlasti pri odpadkih, ki jih pnevmatsko transportiramo iz oddelka za struženje.

Predlog rekonstrukcije:

— Izdelati bo potrebno nove sesalne cevi v grobem razrezu, glede na nov tehnološki raspored obdelovalnih strojev. Postaviti nove ventilatorje in jih povezati s »Moldov-SOP« filtri. Urediti vračanje toplega zraka.

— Iz anexa PE-6 bo potrebno napraviti nove sesalne in tlačne ekshaustrske cevi ter jih preko ventilatorja spojiti s filtrom. Zaradi male sesalne količine tu zraka ne bomo vračali.

— Priklopiti oddelek za struženje na nov filterski sistem. Princip konstrukcije sesalnih in tlačnih cevi, skupno z ventilatorji, bo ostal isti, le da bo vgrajen posebni varovalni varnostni sistem. Filtrirani transportni zrak se bo vračal nazaj v oddelek.

— Zaradi vračanja toplega filtriranega zraka bo znašal letni prihranek na energiji 3.850.000,00 din.

— Filterski sistem »Moldov SOP« bo postavljen na vzhodni strani grobega reza in temperirnice. Izdelalo in montiralo ga bo »SOP« Krško s pomočjo našega tozda 5.

2. Silos

Obstoječi silos je bil zgrajen leta 1943 z namenom, da akumulira lesne odpadke za proizvodnjo toplotne energije in da istočasno oskrbuje delovno organizacijo s pitno in tehnološko vodo. V njegovem zgornjem delu je nameščen vodni rezervoar s prostornino 80 m³. Takrat še v naši okolici ni bilo vodovodnega omrežja. V letu 1957 smo postavili na silos obstoječe ciklone. Za tiste čase je bila to sprejemljiva varianta, danes pa je ta sistem tehnološko zastarel in tudi do skrajnosti izrabljen, zato ne more opravljati več svoje funkcije. Tudi sama oblika silosa

je tehnično slabo izvedena, saj kljub velikosti silosa lahko uporabimo za akumuliranje samo četrtino prostornine, ker se ostali prostor zaradi konkavne oblike sten zagosti z lesnimi odpadki. Z odveznimi napravami zato ne moremo transportirati vse količine mehansko, temveč se to opravlja ročno, kar pa je težko in tudi življenjsko nevarno.

Predlog rekonstrukcije:

— Ob obstoječem silosu bomo postavili nov betonski silos s kapaciteto 1300 m³. Lokacija bo med PE-6 in obstoječo kotlovnico.

— Silos bo sestavljen iz betonskih montažnih elementov. Ta izvedba je sicer za 10% dražja od jeklene, vendar odpadejo vsa nadaljnja vzdrževalna dela. Tloris silosa bo 12 × 12 m, celotna višina bo ca. 15 m. Postavljen bo na šitrih stebrih, tako da bo pod njim lahko normalno potekal tehnološki proces iz žage in kotlovnice.

Na silosu bo postavljen posebni filterski sistem »SOP« Krško, v katerega bodo speljane vse obstoječe odsesovalne cevi iz strojnih oddelkov. Višina tega filtra bo 5 m.

— Ker bo silos kvadratne oblike, bomo vanj lahko montirali moderne pnevmatske odvezne naprave za napajanje parnih kotlov z lesnimi odpadki. Te naprave izdeluje po naročilu »LIP« Bled. Če pa bo imel tozd 5 proste kapacitete, jih bomo zgradili sami.

— Z zgraditvijo sodobnega silosa in drobilnih naprav za lesne odpadke, se bo ekonomičnost kurjenja povečala za 26%. Tudi onesnaževanje okolice bo občutno manjše, saj se iz dimnika ne ne bo več tako kadilo.

3. Energetika

Za tehnološki proces v novih sušilnicah za žagan les bomo kot medij uporabljali za pogon toplovodni sistem 90/110 °C, za vlaženje pa nasičeno vodno paro. Tudi pri starih sušilnicah za decimiran les, ki jih bomo obnovili, bomo uporabljali isti sistem. Le s toplovodnim ali vročevodnim sistemom bomo lahko urejali točno regulacijo pri sušenju lesa. Do sedaj uporabljamo za ta dela parni sistem. Na isti način bomo ogrevali tudi delovne prostore. Z ozirom na to, moramo postaviti novo postajo. Tu bomo vodno paro, ki jo bomo pripeljali po novih ceveh iz kotlovnice, uporabili za gretje tehnološke in ogrevalne vode.

V vseh novih ali adaptiranih delovnih prostorih in napravah bomo morali napraviti ali obnoviti električne instalacije za moč in razsvetljavo. Posodobiti bomo morali tudi pnevmatski sistem.

Predlog rekonstrukcije:

— Postavitev toplotne postaje na lokaciji zahodno ob površinskem oddelku PE-8 (nad obstoječo kondenzno postajo).

— Priključiti toplotno postajo na obstoječi energetski sistem.

— Napeljati toplovodno omrežje do vseh novih potrošnikov.

— Pod toplotno postajo urediti kondenzni sistem za odvod kondenzata nazaj v kotlovnico.

— Urediti vse električne instalacije za moč in razsvetljavo.

— Preurediti pnevmatski sistem.

Tone Šimenc

Spomin na Maksa

Človek ima rad dobrega sodelavca, prijatelja in krajana. Rad ga sreča, se za trenutek ustavi in spregovori vsakdanjo besedo, včasih tudi kak stavek več, se nasmehne in ob sočloveku začuti, da vendar v tej hiteči množici ni sam. Bojč, kot karkoli na svetu, odtehta prijazno srečanje s tovarišem, ki se je bil vedno pripravljeno zanimati za drugega, vedno v dobrem smislu in mu bil vsak dan pripravljen naravnost pogledati v oči.

Maks Žurbi, pleskarski in soboslikarski strokovnjak iz Kaplje vasi pri Komeni, je bil v Stolu zaposlen dvajset let. Opravljal je vsa dela, ki so sodila v njegovo stroko in še veliko več. V tovarni ni bilo pleskarskega dela, ki ga Maks ne bi do temeljev obvladal. To vedo in bodo še dolgo vedeli njegovi najoziji sodelavci in vsi Stolovci, saj domala ni bilo kotička v Stolu, ki ga Maks s svojimi marljivimi rokami ne bi obdelal. Tisočkrat smo ga videli v tozdu 1, v tozdu 2 in drugod. Mnogo panojev in drugega je pripravil za naše razstave. Skratka, bil je delavec strokovnjak in tehnolog obenem.

Kot izredno dober oče in mož je vedno skrbel za svojo družino. Rad je imel svoje otroke in vse tiste, ki so imeli z njegovo hišo kakršnokoli zvezo. Ob dveh je prihitel iz službe, kako uro je bil njegov avto na domačem dvorišču, pa je šel zonet na delo. Da je tako, smo vedeli vsi Maksovi sodelavci in vsa okolica.

Takoj po koncu letošnjega leta je hotel Maks oditi v pokoj. Imel bi petintrideset let delovne dobe in vsaj delen pogoj za pokoj. Trdno je upal v to. Pred dobrih dveh mesecema sva se pogovarjala prav o tem. Prepričan je bil, da si bo ohranil vsaj tako zdravje, kakršnega je imel zadnje čase ali pa se mu bo to še izboljšalo. Upal je, da bo mogel na večer življenja kako urico več nameniti svoji ženi, sinu, celi družini in tudi tistim, ki so z njegovimi otroki postali njegovi.

Vendar, zgodilo se je drugače!

Maks nam bo za vedno ostal v spomnu kot izredno marljiv in vesten sodelavec s široko razgledanostjo, kot človek z vedrim pogledom na življenje, kot človek, ki ni nikogar sovražil.

Ne moremo verjeti, da Maksa ne bo več v Stolu, v avtu na naših cestah, ob nedeljah v prazni obleki na dvorišču njegove hiše.

Za njim ostaja lep, poln in neizbrisen spomin, solza na licu in težak občutek v srcu. Bil je vzor kot delavec, prijatelj, oče in sosed. Bil je človek, ki jih ni veliko.

C. S

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega Maksa Žurbija se iskreno zahvaljujemo delavcem delovne organizacije Stol za izraženo sožalje, podarjeno cvetje in Andreju Glažarju za poslovilne besede.

Vsi njegovi

Šport~rekreacija

POPOLN USPEH ODBOJKAŠEV V ELANU

V petek, 22. oktobra so se naši odbojkaši s službenimi avtomobili odpeljali v Begunje na tradicionalno srečanje v odbojki med DO ELAN in našo DO. V Begunjah je naše sprejel direktor razvoja in jim v kratkih besedah opisal njihovo DO. Nato so vsi skupaj odšli v proizvodnjo, kjer so si ogledali proizvodnjo smuči. Zaradi pomanjkanja časa si ostale proizvodnje niso ogledali.

Po uradnem protokolu so se zbrali v telovadnici v Begunjah, kjer so se najprej pomerile ženske. To srečanje je naša ženska ekipa dobila z rezultatom 0:2 in tako uspešno zastopala naše barve.

Za njimi so nastopili tudi moški, ki so si v trdem boju in požrtvovalni igri šele v petem setu zagotovili zmago in to s tesnim rezultatom. Borba je bila zanimiva in do konca se ni vedelo, kdo bo zmagovalec.

Tako je naši ženski in moški ekipi uspelo premagati ekipo Elana in si zagotoviti popoln uspeh. Ker je to srečanje postalo tradicionalno, bomo mi v prihodnjem letu gostili ekipo Elana in upam, da bomo tako dobri gostitelji, kot so se izkazali Elanovci.

IGRE BREZ MEJA

Blíža se konec leta in tako bo treba pogledati, kaj bomo dosegli na področju športne rekreacije, predvsem na sindikalnih športnih igrah občine Kamnik. Tako komisija za šport in rekreacijo pri sindikalni konferenci za leto 1982 pripravlja družabni večer, na katerem bodo svečano podelili priznanje najboljšim ekipam. Podelili bodo tudi prehodni pokal najboljši DO za leto 1982. Ta pokal je do sedaj že dvakrat osvojila naša DO.

Do konca letošnjega tekmovanja je ostalo še tekmovanje v košarki in šahu. To bo odločalo o končnem zmagovalcu.

Poleg svečanega dela pripravlja komisija tudi IGRE BREZ MEJA in na koncu ples za vse. Ker bodo igre prvič, so organizatorji pripravili 6 iger, ki bodo v soboto, 20. 11. 1982, ob 18. uri v hali, poleg osnovne šole Frana Albrehta. Na programu so naslednje igre:

- štafeta v vrečah
- štafeta z nošenjem tekmovalke in met na koš
- štafeta vožnja samokolnic
- zbijanje kegljev
- rezine

Pravico nastopa imajo naslednje DO: Utok, Titan, Kik, Svilanit, Zarja in Stol.

Vsako ekipo sestavlja 20 tekmovalcev, ki so oblečeni v enotne drese. 10 tekmovalcev nastopa v tekmovanju vlečenje vrvi, ostalih 5 žensk in 5 moških pa v navedenih igrah. V vsaki igri sodeluje mešana ekipa, razen za vlečenje vrvi. Končni uspeh tega tekmovanja se ne bo štel za končno uvrstitev v sindi-

kalnih športnih igrah. Igre imajo namen razvedriti in povečati interes do športne rekreacije v DO.

Po končanih igrah bo komisija podelila priznanje najboljšim DO na področju športne rekreacije za leto 1982.

Po končani slovesnosti bo zabava, namenjena vsem prisotnim. Organizirajo smučarski klub Kamnik. Igral bo ansambel »Sok«. Vsi ljubitelji športa in rekreacije — vabljeni!

KAJ NAM POMENI REKREACIJA

Večkrat sem pisal o rekreaciji in nazval pozitivne učinke te dejavnosti, a žal moram to ponovno dokazovati, da ne bi ta dejavnost v naši OD nazadovala.

Sedaj, ko so se že pokazali uspehi te dejavnosti in smo dokazali, da imamo posluš za delavčevo aktivnost tudi v prostem času. Športna rekreacija ni samo tekmovanje, ampak tudi vsa druga aktivnost, ki jo počnemo v prostem času. Definicija športne rekreacije je, da vsak izkoristi čim bolj svoj prosti čas z aktivnostjo, ki mu ustreza, ga krepi, skratka, se po njej dobro počuti, krepi zdravje in izboljšuje delavno in obrambno sposobnost. Na zadnjem kongresu sindikata Slovenije in Jugoslavije so precej poudarjali vlogo športne rekreacije oziroma aktivnega počitka.

Seveda pa se moramo zavedati v kakšni gospodarski situaciji smo in da ne moremo zahtevati veliko finančnih sredstev za to dejavnost. Zavedati se moramo, da z omejevanjem sredstev, namenjenih za rekreacijo, ne bomo speljali

stabilizacije. Izhodišče za financiranje rekreacije je pač ustvarjen dohodek, ki je odvisen od dela. V zadnjem času predvsem razmišljamo, koliko bomo zmanjšali sredstva za razne dejavnosti, manj pa, kako bomo ustvarili večji dohodek, na račun boljšega dela, manj bolniškega staleža in dobrega počutja delavca.

Veliko govorimo o teh interesnih področjih, manj pa jih potem spravimo v prakso.

Se vedno se pojavljajo interesi posameznikov, ki so žal včasih tudi vplivni. Rekreacijo odpravljajo z izgovorom, da smo v takih in takih gospodarskih težavah.

Zato pravilno in smotrno organizirana športna rekreacija lahko v takem primeru tudi doprinese svoj delež k uspehu DO.

Kdo lahko več doprinese, kot delavec, ki se dobro počuti, je zdrav in zmožen za delo? S svojim delom bo ustvaril dobrino, namenjeno vsem!

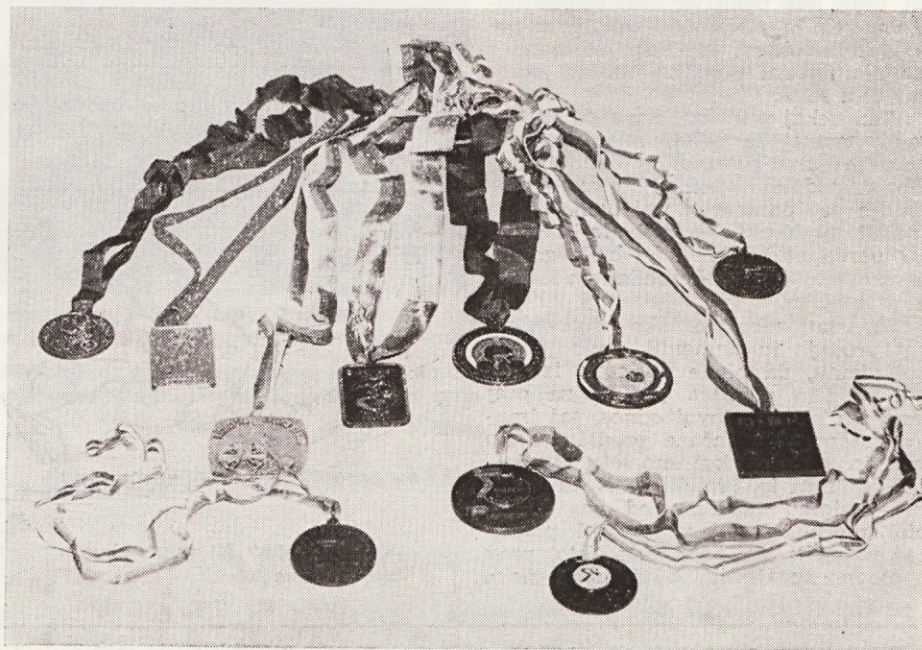
Zato menim, da ni prav omejevati sredstva za športno aktivnost. Vsi moramo stremeti za tem, da po delu omogočimo aktivni počitek ali oddih.

Za letovanje moramo narediti več in ne samo, da ponudimo posteljo in streho nad glavo. Potrebno bo misliti tudi, da bodo naši delavci aktivno preživeli svoj dopust.

Vem, da bo težko marsikoga prepričati v naši DO, da bo začel razmišljati drugače in prisluhnuti tudi tem problemom.

Jože Zupin

PRISLUHnite POGOVORU NA ZBORU ALI SESTANKU. PRECEJ DELAVCEV ŽELI, DA BI BILA ZADEVA TAKO UREJENA, KOT NJIM NAJBOLJ »PAŠE«. ČE SE TO SKLADA S SKUPNIMI INTERESI, JE TEM LJUDEM MALO MAR.

Naši kolesarji res niso kar tako. V prejšnji številki smo pisali o njihovih aktivnostih, tokrat pa priložujemo sliko priznanj, ki so jih prejeli na raznih tekmovanjih.

Lahko si predstavljamo, kolikokrat je bilo potrebno pritisniti na pedala in kako močno, da se je to nabralo!

Ljubljanska trgovina poroča

Po dolgem času se oglašamo iz ljubljanske trgovine, zato se je nabralo več novic. Najvažnejše v današnjem času je, kako uresničujemo stabilizacijo, s tem tudi naš prodajni plan. Vsa leta smo bili med najbolj uspešnimi, saj smo vedno presejali plane. Danes je situacija nekoliko drugačna, o čemer smo govorili tudi na zadnjem sestanku ZK v naši trgovini. Radi bi bili konkretni in nekoliko bolj na drobno prikazali nekatere probleme, vse z namenom prispevati k večji realizaciji in boljšemu ugledu Stola.

Naša trgovina lahko, kot edina Stola trgovina v Ljubljani, ponese zelo dober ali pa tudi slab glas med številne naše kupce. Danes lahko rečemo, da z našim načinom prodaje in izdelki ne delamo dobre reklame.

Za kaj gre? Prva in najpomembnejša je ugotovitev, da izdelkov, katere ponujamo in prospektih, nimamo ali jih nimamo v zadostni količini. Zavedamo se, da gre velik del naše proizvodnje v izvoz, vendar to ne pomeni, da mora kupec, ki plača izdelke, nanje čakati tudi do enega leta. Taka neposlovnost ni v redu in nas izvoz ne opravičuje.

Zelo težko je prodajati tisto, česar nimamo, dogaja pa se nam tudi to, da še za teh nekaj izdelkov, katere prodamo, ne moremo trditi, da so dobri. Sliši se precej kritizersko, vendar moramo opozoriti, da prihaja do tega, da so stoli, predvsem tonetovi, toliko slabi, da stranka od desetih komaj izbere dva dobra. Napake so predvsem v tem, da so slabo pobarvani in da je barva odrgnjena. Nadalje pri prodaji vrtiljakov stranke dajejo pripombe na liftomate, ki ne držijo določene višine (sami od sebe se spustijo) in na koleščka, ki cvilijo in se ne vrtijo. Tudi kosovno pohištvo, kot je bil pravkar primer pri našem kupcu Viator, ni dobro. Direktorski kabinet je bil tako lužen, da je bil vsak kos pohištva drugačnega odtenka. To je povzročilo takojšnje povečanje stroškov, saj smo istočasno z dobavo novega pohištva morali naročiti tudi servis.

Teh nekaj primerov kaže, da imamo sami znotraj še nekaj rezerv, hkrati pa naprošamo proizvodne tozde, da takim in podobnim pomanjkljivostim posvetijo več pozornosti, saj bomo s tem znižali stroške in v prihodnjih letih, ko morda ne bo več tako hude gospodarske situacije, več prodali zadovoljnim kupcem.

Planirati moramo tako proizvodnjo kot prodajo in nameniti večjo pozornost temu, da plane dosledno izvajamo. V tem primeru gre že za prej omenjen slab poslovni odnos, saj imamo na primer plačane predalnice tip 6613 in 9952 več kot eno leto, tak kupec je Iskra in Projekt — Nova Gorica. Verjetno vsakemu od nas ne bi bilo vseeno, če bi v trgovini plačali 10 km moke in nato celo leto prav pohlevno spraševali, kdaj bomo moko

dobili. Če nam ne bi bilo vseeno, tudi našim kupcem, ki to doživljajo, ni.

Zelo iskani so tudi stoli rex, ki jih že nekaj časa ne prodajamo. Stranke zelo povprašujejo po teh izdelkih. Če ne bomo pokrenili akcije, se nam v prihodnje zna zgoditi, da bo glede na potrebe trga začel take ali podobne stole izdelovati kdo drug, kar pa gotovo ni v našem interesu.

Da ne bomo govorili samo o napakah drugih, čeprav moramo vedeti, da smo odvisni od proizvodnje, saj ne moremo prodajati tistega, česar nimamo, pa vseeno pogledimo, kako smo izpolnjevali naše plane.

Izpolnjevanje je slabo. V devetih mesecih smo prodali za 62,2 milijona dinarjev blaga. To predstavlja le 75 % devetmesečnega plana, ki znaša 83,6 milijona din. Da je slika še nekoliko slabša, moramo povedati, da je znašala prodaja v istem obdobju lanskega leta 74,8 milijona dinarjev, to je za 12,6 milijona več kot letos. Zaradi tako nizkega izpolnjevanja smo že na omenjenem partijskem sestanku obravnavali razloge, katerih del smo tudi zapisali v tem sestavku. Zelimo in naprošamo pa proizvodnjo, da nam z večjo količino izdelkov omogoči povečan obseg prodaje in s tem večji dohodek proizvodnim in neproizvodnim TOZD.

Poročilo o izvajanju stabilizacijskih ukrepov smo posredovali tudi Občinskemu komiteju ZK Lj.-Šiška, kjer tudi ugotavljamo, da smo stabilizacijsko uspešno naravnani, da se o razrešitvi problemov tekoče dogovarjamo in da na koncu kot del DO Stol sodimo med izvoznike, ki s svojim delom prispevamo k sanaciji družbenih razmer.

Za leto 1983 predlagamo, da se izdelava realen plan prodaje in proizvodnje, tako na domačem kot na tujem trgu, in da se po možnosti dvigne fizični obseg proizvodnje, zlasti z notranjimi organizacijskimi ukrepi, tudi zato, da bi v naši trgovini imeli zadosti izdelkov za prodajo ter s tem osnove za dosledno izpolnjevanje našega prodajnega plana.

Sonja Zorn

Nekaj sestavkov, ki niso časovno vezani, je ostalo za naslednjo številko.

Prosimo, potrpite!

»Kam pa letiš? Ali na avtobus?«
»Ne, po bone...«

Med počitnicami

V soboto, dne 10. 7. 1982 ob 5,30 uri, smo se pionirji-gasilci zbrali pred tovarno in se odpeljali na dopust.

Vožnja je bila v redu, saj smo si imeli mladi gasilci veliko povedati. Kmalu smo prispeli na Debeli rtič. Tam so nas sprejeli, nam pokazali, kje bomo dobili hrano in kje bomo spali. Naši vodji Lojze in Marjan sta se poslovila od nas že pred kosilom in nam zaželela prijeten dopust. Tovarišica nas je vodila vsak dan na kopanje. Imeli smo tudi učno uro o gasilstvu. Zvečer smo igrali nogomet. Bili smo tretji. Zadnja tekma je bila konec tedna. Igrali so tudi tovariši in tovarišice. Tekma je bila zanimiva, saj so tovarišice dobile tekmo z rezultatom 8:5.

Hrana je bila zares dobra in toliko jo je bilo, da nismo pojedli vsega. V četrtek zvečer smo imeli obisk. Obiskali so nas najboljši smučarji Jugoslavije. Za zabavo je igral ansambel »Ideja« iz Kopra. Ta večer smo bili zelo nemirni. Ker pa nismo zaspali, smo morali tekat. Tudi moj bratec ni bil priden, zato je klečal na kamenju. Kazen pač mora biti.

Prišla je sobota, spet smo se morali posloviti od morja in se vrniti domov. Za lepe trenutke in kopanje se vsem organizatorjem lepo zahvaljujemo, posebno gasilcem Stola in delovni organizaciji.

Damijan in Matej Škafar

Delo s pionirji

Pionirji so se pripravljali na občinsko tekmovanje. Vaje so opravljali ob sobotah, ker druge dneve ni bilo mogoče zaradi popoldanskega pouka. Udeležba je bila polnoštevila. V primeru, če je odpadla vaja, so ure hoteli nadoknaditi pri naslednji vaji. S tako udeležbo ter disciplino je zares veselje delati z njimi.

Nekaj pionirjev je že letos dopolnilo petnajst let, po teh letih torej spadajo že med mladince, mladincev pa nimamo. Mislimi bi morali tudi na mladdinsko ekipo. Upam, da poskus ne bi bil zaman.

Za pionirsko vrsto pa bo potrebno iskati nove moči in jih vključevati v delo. Ne smemo zanemariti že doseženih rezultatov dela. Nuditi jim moramo take pogoje dela, da jim bo to v veselje. Le tako lahko pričakujemo, da bodo postali aktivni člani našega društva. Že vrsto let organizira republiška Gasilska zveza preko svojih občinskih zvez letovanje pionirjev-gasilcev na Debelem rtiču. Letos so naši pionirji prvič letovali, česar so bili zelo veseli, saj jim je bilo naklonjeno sončno vreme. Kaj so doživeli in kako so se imeli, govori prispevek bratov Damjana in Mateja Škafarja.

Marjan Burja

Izdaja v 2100 izvodih Industrija pohištva Stol Kamnik. Glasilo urejajo — glavni urednik Ciril SIVEC, odgovorni urednik Franc PE-STOTNIK in člani uredniškega odbora: Edo DRŽANIČ, Andrej PERČIČ, Vinko JAGODIC, Tone ANŽIN, Danica KOČAR, Tone ŠIMENC in Sonja ZORN. Lektor: Ivan SIVEC. List izhaja vsak mesec in ga prejemaajo delavci Stola brezplačno. Natisnila TISKARNA LJUBLJANA v Ljubljani. Oproščeno prometnega davka po pristojnem sklepu 421-1/72.